

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA
NA ŚRODOWISKO**

**USTALEŃ ZMIANY MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY WISZNICE**

**Autor opracowania:
mgr inż. Ewa Maj**

Lublin 2025

SPIS TREŚCI

I. INFORMACJE OGÓLNE	3
1. Wprowadzenie.....	3
2. Cel, zakres opracowania oraz powiązania z innymi dokumentami.....	3
3. Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.....	4
4. Metody stosowane przy sporządzaniu prognozy.....	5
5. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektu Planu	5
6. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko	5
II. CHARAKTERYSTYKA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO.....	6
1. Położenie geograficzne i administracyjne	6
2. Budowa geologiczna, gleby, surowce mineralne	6
5. Wody powierzchniowe i podziemne	7
6. Warunki klimatyczne i stan powietrza	8
7. Przyroda	10
8. Obszary chronione, zabytki	11
III. OCENA ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA POSZCZEGÓLNE	13
KOMPONENTY ŚRODOWISKA.....	13
1. Wpływ ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska.....	13
2. Wpływ na gleby i powierzchnię ziemi	16
3. Wpływ na wody powierzchniowe i podziemne.....	17
4. Wpływ na klimat i powietrze atmosferyczne	19
5. Wpływ na klimat akustyczny i emitowanie pól elektromagnetycznych	19
6. Wpływ na krajobraz, zabytki i dobra materialne.....	20
7. Wpływ na zdrowie ludzi.....	23
8. Wpływ na faunę, florę i różnorodność biologiczną.....	24
9. Wpływ na obszary chronione	27
10. Oddziaływanie skumulowane	28
IV. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE	31
V. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU	
MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE.....	
Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	31
VI. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	32
VII. DOKUMENTY WYKORZYSTANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.....	36

I. INFORMACJE OGÓLNE

1. Wprowadzenie

Prognoza ocenia ustalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wisznice.

Planu został opracowany w związku z uchwałą Nr II/8/2024 Rady Gminy Wisznice z dnia 26 czerwca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Wisznice oraz uchwałą Nr III/24/2024 Rady Gminy Wisznice z dnia 23 lipca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Wisznice.

Projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wisznice, nie narusza ustaleń „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wisznice” uchwalonego Uchwałą Nr XLII/236/10 Rady Gminy Wisznice z dnia 20 października 2010 r. z późn. zm z wyłączeniem terenów w zakresie lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii oznaczonych symbolem 1PEF, 2PEF, 4PEF, 6PEF, 7PEF, 8PEF, 9PEF.

Podstawę prawną dla opracowania prognozy stanowią:

- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. 2024 r., poz. 1130);
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112).

2. Cel, zakres opracowania oraz powiązania z innymi dokumentami

Celem prognozy opracowanej dla potrzeb zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest identyfikacja i ocena skutków oddziaływania ustaleń planu na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego, w tym świat zwierzęcy i roślinny oraz krajobraz we wzajemnym ich powiązaniu, warunki życia i zdrowia ludzi, środowisko kulturowe, zabytki i dobra materialne, będących potencjalnym wynikiem realizacji projektowanego zagospodarowania przestrzeni. W prognozie oddziaływania na środowisko, w oparciu o opracowania dotyczące charakterystyki i stanu środowiska przedmiotowego terenu, dokonano identyfikacji najważniejszych uwarunkowań ekofizjograficznych na obszarze objętym zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na tle uwarunkowań przyrodniczych w skali gminy i w skali regionalnej. W wyniku analiz wskazuje się istotne potencjalne konflikty między użytkownikami przestrzeni, realizację założonych celów ekologicznych i ich wpływ na elementy środowiska, świat zwierzęcy i roślinny oraz krajobraz we wzajemnym ich powiązaniu, warunki życia i zdrowia ludzi, a także możliwości rozwiązań planistycznych najkorzystniejszych dla środowiska.

Zakres prognozy oddziaływania na środowisko zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Wisznice ustalony został zgodnie z zakresem rzeczowym określonym w art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 52 wymienionej

ustawy informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko opracowane zostały stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu. Pełen zakres niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko oraz stopień szczegółowości informacji zawartych w opracowaniu został uzgodniony z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Białej Podlaskiej oraz z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Lublinie.

Kluczowymi **dokumentami, w powiązaniu, z którymi została sporządzona Prognoza były:**

Prognoza były:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wisznice;
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego;
- Program ochrony środowiska województwa lubelskiego;
- Polityka ekologiczna państwa 2030;
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030;
- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030;
- Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (z perspektywą do 2030 r.).
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubelskim – GIOŚ Regionalnego Wydziału Monitoringu Środowiska w Lublinie - Raport 2023.

3. Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

W projekcie planu przewidziano następujące przeznaczenia terenu:

- 1) **MN** – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- 2) **RZM** – teren zabudowy zagrodowej;
- 3) **UE** – teren usług edukacji;
- 4) **PEF** – teren elektrowni słonecznej;
- 5) **IE** – teren elektroenergetyki;
- 6) **RN** – teren rolnictwa z zakazem zabudowy;
- 7) **L** – teren lasu;
- 8) **ZN** – teren zieleni naturalnej;
- 9) **WS** – teren wód powierzchniowych śródlądowych;
- 10) **KR** – teren komunikacji drogowej wewnętrznej;
- 11) **ZT** – obszar zieleni towarzyszącej – wydzielenie wewnętrzne w ramach funkcji podstawowej.

Plan zawiera ustalenia dotyczące:

- 1) Zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego;
- 2) Zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu;
- 3) Zasad kształtowania krajobrazu;
- 4) Zasad ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- 5) Wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych;
- 6) Zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu;
- 7) Szczegółowych zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości;

- 8) Szczegółowych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakaz budowy;
- 9) Zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
- 10) Stawki procentowej.

4. Metody stosowane przy sporządzaniu prognozy

Obecnie dla przedmiotowego terenu obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Wisznice.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metody indukcyjno-opisowej, polegającej na charakterystyce istniejących zasobów środowiska oraz łączeniu w całość posiadanych informacji o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska i wskazaniu, jakie potencjalne skutki mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji ustaleń zmiany planu. Posłużono się również metodą porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości. Skonfrontowano zaproponowane rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami środowiskowymi. Prognozę oddziaływania na środowisko przedstawiono w zakresie, jaki umożliwia obecny stan dostępnej informacji o środowisku oraz w tym kontekście – stopień ogólności ustaleń planu.

5. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektu Planu

Po zrealizowaniu ustaleń zmiany miejscowego planu proponuje się monitoring poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska lub w ramach indywidualnych zamówień.

Częstotliwość przeprowadzania powyższych analiz powinna być uwarunkowana częstotliwością badania aktualności kierunków polityki przestrzennej, zawartych w planach, programach i studiach oraz w aktach prawa miejscowego. Zgodnie z Ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wyniki omawianych analiz powinny być przekazywane co najmniej raz w czasie trwania kadencji rady, a więc takie analizy również co najmniej raz w czasie trwania kadencji rady winny być przeprowadzone.

Należy pamiętać, że są to jedynie wskazania i proponowane zalecenia, szczegółowy zakres określony może zostać na dalszych etapach proceduralnych realizacji niektórych przedsięwzięć (decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach).

6. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Realizacja miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie będzie skutkować oddziaływaniem o zasięgu transgranicznym. Projekt nie wprowadza zmian w skali, która mogłaby przynieść skutki środowiskowe poza granicami kraju.

II. CHARAKTERYSTYKA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

1. Położenie geograficzne i administracyjne

Gmina Wisznice wg regionalizacji fizyczno – geograficznej J. Kondrackiego położona jest w całości na terenie Niżu Wschodniobałtycko-Białoruskiego w podprovincji Polesie, makroregionie Polesie Zachodnie. Południowo-zachodnia część gminy należy do mezoregionu Zakłęśłość Sosnowicka. Jest to podmokłe obniżenie wypełnione piaskami. Południowo wschodnia część gminy wchodzi w granice mezoregionu Równina Kodeńska. Ma ona nieco inny charakter, na zdenudowanej powierzchni gliny morenowej występują ostańce żwirowe i częściowo zwydmione piaski. Największy fragment gminy (centralny i północny) położony jest na terenie mezoregionu Zakłęśłość Łomaska. Ma ona charakter piaszczystej, miejscami zabagnionej i zatorfionej równiny. W jej wschodniej części płynie rzeka Zielawa, będąca również główną arterią wodną gminy Wisznice.

Administracyjnie gmina Wisznice położona jest w województwie lubelskim, w powiecie bialskim.

2. Budowa geologiczna, gleby, surowce mineralne

Budowa geologiczna

Teren gminy leży na części skłonu platformy wschodnioeuropejskiej zaliczanej do części lubelsko podlaskiej części platformy prekambryjskiej. Trzon krystaliczny zalega tutaj dość płytko, pod Wisznicami na głębokości 433 m. Na nim zalegają płytkie (do 58 m) osady kambryjskie oraz osady jury (29 m) w postaci wapieni rafowych, mułowców piaszczystych i piaskowców. Osady kredowe mają miąższość ok. 350 m i zalegają na głębokości 50-60 m. Są to głównie margle i kreda pisząca. Płaty osadów trzeciorzędowych mają charakter nieciągły. Występują pod: Wisznicami, Polubiczami Dworskimi i Horodyszczem. Są to piaski drobnoziarniste, kwarcowo-glaukonitowe, różnoziarniste ze żwirem kwarcowym, krzemieniami i fosforytami. Na uwagę zasługuje warstwa utworów trzeciorzędowych zalegająca pod Horodyszczem. Składa się ona z: warstwy drobnoziarnistych piasków kwarcowoglaukonitowych, 3-metrowej warstwy piasków gruboziarnistych ze żwirem i 25-metrowego kompleksu piasków pylastych z przewarstwieniami łu i dużą ilością glaukonitu. Osady czwartorzędowe reprezentowane są przez: mułki, ły, piaski, żwiry i gliny. Największe obszary glin zwałowych zalegają w okolicach: Polubicz Dworskich i Wiejskich oraz Dubicy Górnej. Zalegają na nich zwykle warstwy piasków i żwirów wodnolodowcowych. Piaski i mułki jeziorno-rozlewiskowe osadziły się w obniżeniach terenu w dolinach Muławy i Zielawy gdzie mają miąższość nawet do 5 m. Najmłodsze utwory czwartorzędowe: piaski, mułki, namuły den rzecznych oraz torfy występują w dolinach rzecznych Zielawy i Muławy. Te ostatnie tworzą torfowiska niskie (generalnie osuszone) o miąższości do 3 m.

Gmina Wisznice charakteryzuje się niewielkim zróżnicowaniem ukształtowania powierzchni. Tereny najwyższej położone znajdują się w okolicach Ratajewicz (ok. 170 m n.p.m.) najniższe położone są doliny rzek: Zielawy i Muławy (poniżej 150 m n.p.m.). Przeważają równiny, którymi są fluwioglacjalne poziomy akumulacyjne oraz wytopiskowe obniżenia moreny dennej i czołowej.

Obniżenia te połączone są ciekami wodnymi (Zielawa, Muława, Żyława, Grabarka). Płaska wysoczyzna morenowa rozciąga się od Polubicz do Wisznice i Curyna. Jest ona przecięta dolinami rzek Muławy i Zielawy. Ta ostatnia ma charakter przełomu, w okolicach Dubicy Górnej. Szerokie obniżenia dolin Muławy i Zielawy to równiny jeziorne. Na północy gminy spotyka się formy eoliczne w postaci wydm. Występują one między Dubicą Dolną i Kolonią Wisznice, mają do 5,5 m wysokości. Torfowiska równinne wykształcone w zagłębieniach terenu pomiędzy wyniesieniami morenowymi występują na największej powierzchni w dolinie Muławy.

Gleby

Na terenie gminy Wisznice występują gleby trzech rodzajów kompleksów. Gleby płowe z kompleksami brunatnymi wytworzone głównie z piasków naglinowych i glin zwałowych. Gleby te są słabo kwaśne i bogate w składniki pokarmowe dla roślin. Część gleb płowych okresowo nadmiernie kumuluje wodę, co przejawia się oglejeniem warstw powierzchniowych. Gleby płowe, wytworzone z piasków gliniastych, są glebami dość żyznymi i łatwymi w uprawie, ale w latach suchych plonowanie roślin jest na nich zawodne. Gleby te zaliczane są do 4-go (gleby klas III b) i 5-go kompleksu glebowo – rolniczego (gleby klas IV a i IV b). Gleby te występują w przeważającej części gminy – okolice Polubicz, Dubicy, Horodyszczka i Dołholiski. W północnej części gminy występują bielice i gleby bielcowe, wytworzone z piasków luźnych i słabo gliniastych, charakteryzują się bardzo kwaśnym odczynem oraz małą zawartością próchnicy, co czyni je najgorszymi pod względem przydatności rolniczej. Posiadają bardzo mało wilgoci. Gleby te zaliczane są do 5-go i 6-go kompleksu (gleby klas IV b, V).

Gleby hydrogeniczne występują w postaci czarnoziemów, gleb glejsowych, murszowych, mułowych oraz gleb wytworzonych z torfów niskich. Występują one w dolinach głównych cieków wodnych.

Reasumując, należy stwierdzić, iż na terenie gminy Wisznice wśród użytków rolnych występują gleby klasy III, lecz jest ich stosunkowo niewiele. Większość gleb użytkowanych rolniczo są to gleby klasy IV i V. Na terenie gminy występują również gleby klasy VI.

Surowce mineralne

Na terenie gminy brak jest znaczących złóż surowców mineralnych. W Dubicy znajduje się kopalnia, w której eksploatowane są pokłady żwiru i iłu. W kopalni w Polubiczach Dworskich eksploatowane są pokłady piachu. Naturalne zasoby stanowią także złoża gliny i torfu występujące w Polubiczach i Kolonii Wisznice, które nie są jednak eksploatowane.

5. Wody powierzchniowe i podziemne

Wody powierzchniowe

Na sieć wodną gminy składają się cieki wodne i sztuczne zbiorniki wodne. Główną arterią wodną gminy jest rzeka Zielawa – największy dopływ Krzny o długości 68 km i powierzchni dorzecza 1226,3 km². Cały teren gminy leży w jej dorzeczu. Rzeka wpływa na teren gminy w okolicach zbiornika Podedwórze. Opływa go od wschodu zaś nieco na północ od niego przyjmuje lewostronny dopływ – Rów Paszenkowski łączący ją ze zlewnią Muławy, który uważany jest także za lewe ramię rzeki powstałe w wyniku prac

melioracyjnych. Na 39,4 km biegu, na południe od Wisznic przyjmuje ciek o nazwie Żyława.

W Wisznicach, na 36,6 km biegu rzeki, znajduje się wodowskaz, jedyny w dorzeczu Zielawy – który zamyka zlewnie o powierzchni 335,4 km². Na niewielkim odcinku poza Wisznicami rzeka płynie wyraźną doliną przecinającą równinę denundacją. Na północ od Dubicy Dolnej wpływa na teren gminy Rossosz. Innym, ważnym ciekim wodnym gminy jest rzeka Muława. Płyne ona po południowych i wschodnich krańcach gminy, na niewielkim odcinku stanowi jej granicę. Układ zlewni rzeki został zaburzony w wyniku budowy systemu Kanału Wieprz-Krzna. Rzeka tworzyła w okolicach Polubisz rozlewiska i bagna, obecnie jest tam sieć rowów melioracyjnych, ich gęstość przekracza 2 km na km² (jeden z najwyższych wskaźników na Lubelszczyźnie). Na północy, na niewielkim odcinku, przez teren gminy przepływa rzeka Grabarka będąca również dopływem Zielawy. Powierzchnia jej zlewni wynosi 96,1 km². W gminie Wisznice płynie ona poprzez kompleks leśny i przez miejscowość Rowiny. Jak wspomniano wcześniej na obszarze gminy znajduje się sieć rowów melioracyjnych, głównie na południu gminy w dolinie Muławy i okolicach Zbiornika Podedwórze, w dużej mierze nie spełniających już swojej funkcji. Na terenie gminy znajdują się dwa duże zbiorniki wodne. Na południu gminy jest to Zbiornik Podedwórze wybudowany w ramach systemu Kanału Wieprz – Krzna. Jego całkowita powierzchnia wynosi 282 ha, średnia głębokość 1,59 m i pojemność 4484 m³. Na terenie gminy Wisznice znajduje się ok. 1/3 jego powierzchni - 96,8 ha. Zbiornik ma charakter retencyjny, wykorzystywany jest również rybacko. Drugim, większym zbiornikiem jest wybudowany koło miejscowości Horodyszczce zbiornik rekreacyjny o powierzchni 9,2 ha. Na terenie gminy spotyka się niewielkie powierzchniowo zbiorniki wodne będące np. pozostałościami starorzeczy Zielawy (na północ od Wisznic).

Wody podziemne

Na obszarze gminy nie wyznaczono Głównego Zbiornika Wód Podziemnych. Poziomy wodonośne występują w skałach jurajskich, kredy górnej, trzeciorzędowych i czwartorzędowych. Najbardziej wykorzystywane są wody poziomu czwartorzędowego, w obrębie którego stwierdzono do 3 warstw wodonośnych (w zależności od miejsca). Uwarunkowania litologiczne sprawiają, iż głębokość zalegania warstw wodonośnych jest zmienna. Poziom trzeciorzędowy zalega na głębokości od 30 do 50 m, a miąższość warstwy wodonośnej tego poziomu sięga od 10 do 40 metrów. Średni poziom zalegania wód gruntowych na obszarze gminy wynosi ok. 90 cm. W obniżeniach terenu i dolinach rzecznych wody gruntowe często występują w pobliżu powierzchni terenu, natomiast na terenach położonych wyżej występują na głębokości od 2 do 8 metrów.

6. Warunki klimatyczne i stan powietrza

Warunki klimatyczne

Gmina Wisznice charakteryzuje się klimatem umiarkowanym kontynentalnym, bardziej wilgotnym i surowszym niż np. południowo-zachodnia część województwa lubelskiego. W przeważającej części roku napływają masy powietrza polarne pochodzenia morskiego – głównie latem i polarne pochodzenia kontynentalnego – przeważnie wiosną i zimą. Obszar gminy charakteryzuje się wysoką średnią roczną wilgotnością powietrza, znacznymi wartościami parowania wody, stosunkowo dużą amplitudą temperatury rocznej, skróceniem

okresów przejściowych między zimą i wiosną, a także krótszym okresem wegetacyjnym w porównaniu z zachodnią częścią kraju.

Z hydrologicznego punktu widzenia temperatura powietrza jest bardzo ważnym elementem klimatycznym, gdyż limituje w głównej mierze wartość wskaźnika parowania terenowego. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi około 7°C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec (18,2°C), najchłodniejszym styczeń (-4,1°C). Ostatnie przymrozki występują w marcu/kwietniu, bardzo rzadko w maju. Liczba dni mroźnych wynosi od 50 do 60 a dnia z przymrozkami od 110 do 138. Okres wegetacyjny trwa ok. 212 dni a początek prac polowych przypada na ostatnią dekadę marca i pierwsza kwietnia. Wilgotność względna powietrza jest elementem meteorologicznym, który z jednej strony wykazuje dużą zależność od temperatury powietrza z drugiej zaś warunkuje odczuwalność temperatury przez organizmy żywe. Z bioklimatycznego punktu widzenia nie są korzystne zbyt duże wartości wilgotności względnej zarówno przy temperaturach wysokich jak i przy niskich (uczucie duszności). Na terenie gminy Wisznice średnia roczna wilgotność względna powietrza wynosi 68 – 70%. Opad atmosferyczny. Średnia roczna suma opadów wynosi ok. 547 mm, przy jednocześnie dużym parowaniu wody 860-900 mm. Pokrywa śnieżna zalega średnio 100 dni. Na terenie gminy przeważają wiatry zachodnie oraz południowo zachodnie. Rzadko występują wiatry silne i bardzo silne. Gmina Wisznice jest jednym z obszarów Polski o najmniejszej liczbie dni bezwietrznych w roku. Średnia roczna prędkość wiatru wynosi 3 - 3,5 m/s.

Stan powietrza

Obszar gminy Wisznice zlokalizowany jest w strefie lubelskiej. Według danych zawartych w raporcie wojewódzkim za rok 2023 Regionalnego Wydziału Monitoringu Środowiska w Lublinie ocena jakości powietrza w województwie lubelskim wg kryterium ochrony zdrowia ludzi nie wykazała przekroczeń w tej strefie.

Tabela 1. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie za 2023 rok dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C oraz A1, C1 dla pyłu zawieszonego PM2,5) [źródło: GIOŚ]

Lp.	Substancja	Klasa
1.	SO ₂ (dwutlenek siarki)	A
2.	NO ₂ (dwutlenek azotu)	A
3.	CO (tlenek węgla)	A
4.	C ₆ H ₆	A
5.	O ₃ ¹⁾	A
6.	PM10	A
7.	As	A
8.	Pb	A
9.	Cd	A
10.	Ni	A
11.	B(a)P	A
12.	PM2,5 ²⁾	A1

1) Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2,

2) Dla pyłu zawieszonego PM2,5 – poziom dopuszczalny I faza, strefy uzyskała klasę A.

7. Przyroda

Tereny leśne

Lasy państwowe znajdujące się na terenie gminy Wisznice wchodzą w skład Nadleśnictwa Włodawa oraz częściowo Nadleśnictwa Radzyń Podlaski. Nadzór nad pozostałymi lasami sprawuje Starostwo Powiatowe w Białej Podlaskiej. Na terenie gminy dominują lasy prywatne. Lesistość gminy w 2002 r. była niższa niż lesistość województwa lubelskiego i powiatu bialskiego – wynosiła 19%. Największy zwarty obszar leśny gminy znajduje się w jej północnej części. Obszar ten jest w niewielkim stopniu przecięty drogami i dolinami rzek Zielawy i Grabarki. Kompleks ten przedstawia duże walory ekologiczne i przyrodnicze. W lasach w północnej części gminy najlepiej zostały zachowane powiązania ekologiczne z kompleksami leśnym południowej części powiatu bialskiego. Drugi znaczny kompleks leśny położony jest w okolicach Polubicz. Jest to obszar o obniżonych walorach ekologicznych z powodu izolacji od innych obszarów przyrodniczych. Jest on otoczony zabudową zarówno zawartą jak i rozproszoną oraz dużymi powierzchniami obszarów rolnych. Kompleksy leśne w południowej części gminy są bardziej rozdzielone, choć stanowią pewną ciągłość, zarówno obszarową jak i przyrodniczą. Lasy i zadrzewienia na terenie gminy zajmują około 20,65%.

Flora

Na terenie gminy Wisznice znajdują się obszary o dużych wartościach przyrodniczych. Spośród roślin występujących na terenie gminy wiele gatunków podlega ochronie prawnej na mocy ustawy z dnia 12 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących roślin objętych ochroną. Zidentyfikowano także jeden gatunek, który został wpisany do Polskiej Czerwonej Księgi Roślin. Duży udział stanowią kompleksy leśne, które zachowały dobry stan i posiadają dużą różnorodność gatunków chronionych i rzadkich, mimo prowadzonej w nich stałej działalności człowieka. Dominującym typem lasu są bór świeży, bór mieszany, bór wilgotny świeży.

Bór świeży tworzy głównie sosna w wyższych klasach wieku. W podszyciu występują podrostki drzew, a także krzewy liściaste, natomiast w runie przeważają borówki. W borze mieszanym podstawowymi gatunkami drzew jest sosna i dąb z domieszkami brzozy i osiki (rzadziej świerka). Podszycie tworzą: leszczyna, kruszyna, jarzębina i kalina koralowa. Bór wilgotny świeży związany jest z siedliskami o wysokim poziomie wód gruntowych. W drzewostanie dominuje sosna z domieszką świerku i dębu. W runie charakterystyczny jest widłak jałowcowaty, a także wątrobowce i mchy. Na łąkach oraz pastwiskach do gatunków charakterystycznych należą: krupówka pospolita, wyczyniec łąkowy, dzwonek rozpierzchły, złocień właściwy, mniszek pospolity, firletka poszarpana, jaskier rozłogowy, wiązówka błotna. Gatunkami rzadkiej roślinności zielnej na terenie gminy są: skalnica torfowiskowata, wywłócznik skrętoległy, lepiężnik kutnerowaty, aldrowana pęcherzykowata, bagnica torfowa, wierzba lapońska i wąkrota zwyczajna.

Fauna

Na terenie gminy występuje szereg gatunków rzadkich i chronionych. Główne populacje fauny związane są ze środowiskiem leśnym, pogranicza leśno – polnego,

polnym i wodno – błotnym. Na terenie gminy licznie reprezentowana jest awifauna. Ze zbiornikami wodnymi związane są m. in.: błotniak stawowy, podróżniczek, rybitwa czarna i rzeczna, bączek, kropiatka, zielonka, łabędź niemy, perkoz dwuczuby, a z obszarami leśnymi: dzięcioł czarny, jarzabek, turkawka, myszołów, jastrząb, kruk. Na terenach otwartych, polno-leśnych oraz bagnach spotyka się lerki, gąsiora, czajki, derkacze, kuliki wielkie, dudki, dzierzby, przepiórki, kuropatwy, bocian biały, kormoran czarny, czapla siwa. Wśród ssaków na całym obszarze gminy spotyka się sarny, bobry, wydry, jelenie, dziki, lisy. Występowania tych gatunków związane jest przede wszystkim z terenami leśnymi.

8. Obszary chronione, zabytki

Obszary chronione

Na terenie gminy Wisznice położone są tereny włączone do Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000. Pierwszy teren chroniony, stanowi fragment obszaru specjalnej ochrony ptaków PLB060015 - Zbiornik Podedwórze. Obszar obejmuje zbiornik retencyjny Podedwórze. Dwa duże cieki wodne terenu to Zielawa i Kanał Wieprz-Krzna. Omawiany obszar chroniony zajmuje łącznie powierzchnię 283,7 ha, z czego na terenie gminy Wisznice jego powierzchnia to 96,8 ha. Zbiornik Podedwórze ma charakter retencyjny, wykorzystywany jest także rybacko. Obszar specjalnej ochrony obejmuje ostoje ptasią o randze krajowej. Na omawianym obszarze występuje co najmniej 20 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 4 gatunki z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Znajduje się tutaj jedno z nielicznych w Polsce stanowisk lęgowych podgorzałki. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: bączek, podgorzałka, puchacz; stosunkowo dużą liczebność osiąga bąk.

Drugi teren to specjalny obszar ochrony siedlisk Horodyszczce - oznaczony kodem PLH060101, o łącznej powierzchni 25,4 ha. Zgodnie z przeprowadzoną identyfikacją - obszar obejmuje mozaikę muraw bliźniczkowych, suchych wrzosowisk i zarośli jałowca na wrzosowiskach. Zbiorowiska wykształcone są w typowej formie. Dodatkowym walorem jest jedna z najbogatszych w kraju populacji modraszka ariona - motyla z Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt.

Korytarze ekologiczne – w przypadku gminy Wisznice są to głównie doliny rzeki Zielawy i Muławy; predyspozycje do przepływu fauny i flory oraz elementów abiotycznych w dolinach rzecznych. Niekorzystne warunki środowiskowe dla rozwoju wielu funkcji ograniczyły korzystanie z zasobów dolinnych; doliny są więc najmniej przekształconymi elementami środowiska o dużej naturalnej prężności ekologicznej wynikającej z zasobów wodnych.

Na terenie gminy wyodrębniono:

Regionalny Korytarz Ekologiczny – stanowi główną strukturę ekologiczną gminy, jest łącznikiem między projektowanym Białkopodlaskim Obszarem Chronionego Krajobrazu, a projektowanym Parkiem Krajobrazowym „Lasy Włodawskie”, przebiega on dolinami Zielawy, Muławy, Kanału Partyzanckiego. Korytarz ten jest łącznikiem pomiędzy węzłami ekologicznymi w obrębie gminy, jest także podstawowym korytarzem przemieszczania się gatunków łąkowych i wodnych,

Lokalne Korytarze Ekologiczne – w strukturze przyrodniczej gminy pełnią rolę stref przemieszczania się materii biologicznej i abiotycznej pomiędzy Węzłami Ekologicznymi.

Są podstawą przemieszczania się głównie gatunków związanych z ekosystemami łączowymi, wodnymi oraz bagiennymi. W mniejszym stopniu z ekosystemami leśnymi.

Sięgacze ekologiczne, czyli obszary łącznikowe mniejszej rangi niż poprzednie, jednak w wielu wypadkach to jedyne uprzywilejowane trasy przemieszczania się gatunków lub osobników pomiędzy terenami o większym potencjale i zasobach przyrody. Często stanowią drogi przemieszczania, się elementów środowiska nieożywionego i wówczas spełniają funkcję klimatyczną, hydrograficzną lub łączną. Wyznaczają je pasma zagajników łąk, zarośli, niewielkich kompleksów leśnych, kęp roślinności śródleśnej.

Pomniki przyrody

Na terenie gminy znajdują się okazy objęte ochroną prawną w formie pomników przyrody. Na terenie zabytkowego parku w Horodyszczu:

- lipa drobnolistna - obwód 297 cm
- lipa drobnolistna - obwód 428 cm
- klon pospolity - obwód 305 cm
- dąb szypułkowy - obwód 298 cm
- grab pospolity - obwód 330 cm
- klon pospolity - obwód 278 cm
- kasztanowiec biały - obwód 295 cm na działce Nr 1278 w Horodyszczu
- jesion wyniosły - obwód 280 cm na terenie przykościelnym parafii w Horodyszczu
- lipa drobnolistna - obwód 280 cm przy kościele parafialnym w Polubiczach Wiejskich
- lipa drobnolistna - obwód 460 cm
- wiąz szypułkowy - obwód 490 cm
- 2 lipy drobnolistne - obwód 366 i 380 cm na terenie cmentarza parafialnego w Wisznicach
- 3 sosny wejmutki - obwody 210, 230 i 238 cm na terenie cmentarza przy ul. Kościelnej w Wisznicach
- 1. jesion wyniosły - obwód 300 cm na terenie Leśnictwa Romanów
- dąb szypułkowy - obwód 450 cm.

Zabytki

Obiekty wpisane do rejestru zabytków województwa lubelskiego położone na terenie gminy Wisznice to:

1. Zespół pałacowo – parkowy w miejscowości Horodyszcze.
2. Kościół paraf. pw. św. Jana Ewangelisty, wraz z cmentarzem przykościelnym i otaczającym drzewostanem w miejscowości Polubicze.
3. Zespół dworsko – parkowy w miejscowości Polubicze.
4. Cmentarz (zamknięty unicko – katolicki, później prawosławny) w miejscowości Wisznice.
5. Cerkiew greckokatolicka, ob. kościoła rzymskokatolickiego pw. św. Jerzego i Wniebowzięcia NMP wraz z otaczającym drzewostanem w miejscowości Wisznice
6. Zespół kościoła paraf. pw. Przemienienia Pańskiego wraz z otaczającym drzewostanem, plebania w miejscowości Wisznice.
7. Dwie kapliczki przydrożne (murowana i drewniana) położone na działce nr 1032/2 w miejscowości Horodyszcze.
8. Grodzisko wczesnośredniowieczne w miejscowości Łyniew.

Ponadto na terenie gminy wyznaczono strefy ochrony krajobrazu kulturowego w obszarach obejmujących: centralną część Wisznic - stara zabudowa drewniana oraz obiektami zabytkowymi; miejscowości Łyniew - obejmuje całą wioskę z jej cenną drewnianą zabudową i miejscowość Horodyszczce - stara drewniana zabudowa, krzyże i kapliczki.

III. OCENA ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA

1. Wpływ ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska

Przeznaczenie terenów pod planowane funkcje będzie oddziaływać na poszczególne elementy środowiska. Poniżej przedstawiono charakterystykę poszczególnych terenów oraz zagrożenia, które mogą wystąpić w wyniku realizacji ustaleń Planu.

Charakterystyka terenu i analiza oddziaływania na środowisko:

a) Działki przeznaczone pod farmy fotowoltaiczne:

Kolonia Wisznice nr 795

- **Charakterystyka terenu:** Teren rolniczy, niskiej wartości przyrodniczej, częściowo wykorzystywany jako pastwisko.
- **Oddziaływanie:** Możliwa fragmentacja siedlisk, wpływ na mikroklimat i powierzchniowe warunki wodne.

Kolonia Wisznice nr 962

- **Charakterystyka terenu:** Obszar rolny, mozaika pól uprawnych i łąk. W pobliżu niewielkie zadrzewienia.
- **Oddziaływanie:** Możliwe lokalne zmiany w użytkowaniu terenu, ograniczenie naturalnych siedlisk dla ptaków terenów otwartych.

Kolonia Wisznice nr 59/2

- **Charakterystyka terenu:** Teren łąkowy, graniczący z niewielkimi kompleksami zadrzewień.
- **Oddziaływanie:** Możliwość zwiększonego spływu powierzchniowego wód, potencjalne ograniczenie dostępu do siedlisk dla małych ssaków i ptaków.

Polubicze Dworskie nr 1394, 1395

- **Charakterystyka terenu:** Bliskość korytarza ekologicznego, teren częściowo użytkowany rolniczo.
- **Oddziaływanie:** negatywny wpływ na strukturę krajobrazu.

Małgorzacin Kolonia nr 33, 34

- **Charakterystyka terenu:** Obszar rolniczy, oddalony od głównych siedlisk przyrodniczych.
- **Oddziaływanie:** Ograniczone, głównie zmiany w krajobrazie i mikroklimacie.

Małgorzacin Kolonia nr 49

- **Charakterystyka terenu:** Obszar rolniczy, oddalony od głównych siedlisk przyrodniczych.
- **Oddziaływanie:** Zmiany w strukturze użytkowania terenu, wpływ na krajobraz.

Wisznice Kolonia nr 60

- **Charakterystyka terenu:** Obszar o niskiej wartości ekologicznej.
- **Oddziaływanie:** Minimalne, głównie w kontekście zmian użytkowania terenu.

Marylin, działka nr 32

- **Charakterystyka terenu:** Obszar rolniczy, z dominacją użytków polowych. W pobliżu występują pojedyncze zadrzewienia i zakrzewienia.
- **Oddziaływanie:** Brak istotnych konfliktów z ochroną siedlisk i korytarzy ekologicznych. Możliwy wpływ na migracje ptaków.

Kolonia Wisznice, działka nr 107

- **Charakterystyka terenu:** Działka położona jest na terenie rolniczym, w krajobrazie łąkowym i polnym. W pobliżu nie występują obszary leśne ani zwarte kompleksy przyrodnicze.
- **Oddziaływanie:** Brak bezpośredniego wpływu na obszary chronione. Potencjalne zagrożenia: zmiana krajobrazu, wpływ na gatunki ptaków przelotnych.

b) Działki przeznaczone pod elektroenergetykę:

Kolonia Wisznice nr 691

- **Charakterystyka terenu:** Na działce zlokalizowana jest rozdzielnia elektroenergetycznej, na pozostałą część działki występują zadrzewienia. Działka zlokalizowana jest w sąsiedztwie infrastruktury elektroenergetycznej (stacji GPZ).
- **Oddziaływanie:** Możliwość zwiększonego spływu powierzchniowego wód, potencjalne ograniczenie dostępu do siedlisk dla małych ssaków i ptaków.

c) Działki przeznaczone pod zabudowę zagrodową:

Polubicze Dworskie nr 171 i 173

- **Charakterystyka terenu:** Tereny rolnicze, w otoczeniu pastwisk i łąk.
- **Oddziaływanie:** Fragmentacja przestrzeni rolniczej, zwiększona presja antropogeniczna, możliwość lokalnego zanieczyszczenia wód gruntowych.

Wisznice Kolonia nr 550

- **Charakterystyka terenu:** Teren rolniczy, otoczony innymi gruntami użytkowymi rolniczo.
- **Oddziaływanie:** Możliwe zwiększenie presji na środowisko, lokalne zaburzenia hydrologiczne.

Curyn, działki nr 324 i 325

- **Charakterystyka terenu:** Obszar terenów rolniczych w pobliżu zabudowy zagrodowej. W okolicy znajdują się łąki oraz drobne kompleksy leśne.
- **Oddziaływanie:** Przekształcenie krajobrazu w kierunku zabudowy zagrodowej. Potencjalne oddziaływanie na lokalne ekosystemy przez wzrost presji antropogenicznej.

d) Działki przeznaczone pod zielen naturalną:

Marylin nr 32

- **Charakterystyka terenu:** Obszar rolniczy, z dominacją użytków polowych. W pobliżu występują pojedyncze zadrzewienia i zakrzewienia.

- **Oddziaływanie:** Zachowanie ciągłości ekosystemów, możliwość pełnienia funkcji ekotonu, wsparcie dla różnorodności biologicznej.

e) Działki przeznaczone pod lasy:

Dubica nr 470

- **Charakterystyka terenu:** Teren w pobliżu kompleksów leśnych.
- **Oddziaływanie:** Pozytywne dla korytarzy ekologicznych, możliwość retencji wód, ochrona przed erozją gleb.

f) Działki przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną:

Kolonia Wisznice nr 971/4

- **Charakterystyka terenu:** Teren rolniczy, sąsiedztwo zabudowy rozproszonej.
- **Oddziaływanie:** Możliwość zwiększenia emisji zanieczyszczeń, presja na lokalne zasoby wodne.

g) Działki przeznaczone pod usługi edukacyjne:

Wisznice nr 43

- **Charakterystyka terenu:** Teren w pobliżu zabudowy usługowej.
- **Oddziaływanie:** Wzrost presji na infrastrukturę, możliwa zmiana charakteru użytkowania terenu.

h) Działka przeznaczone pod tereny rolnictwa z zakazem zabudowy:

Curyn, działki nr 324 i 325

- **Charakterystyka terenu:** Obszar terenów rolniczych w pobliżu zabudowy zagrodowej. W okolicy znajdują się łąki oraz drobne kompleksy leśne.
- **Oddziaływanie:** Brak wpływu na zmiany użytkowania gruntów – funkcja rolnicza zostaje zachowana. Możliwy pozytywny wpływ na lokalne ekosystemy poprzez ochronę otwartych przestrzeni rolniczych.

Podsumowanie zagrożeń i skumulowane oddziaływania:

1. **Fragmentacja siedlisk** – szczególnie w rejonach sąsiadujących z korytarzami ekologicznymi.
2. **Zmiany w retencji wodnej** – przekształcenia gruntów mogą wpłynąć na odpływ i infiltrację wód.
3. **Zaburzenie funkcji korytarzy ekologicznych** – szczególnie w rejonie Polubicze Dworskie.
4. **Zwiększenie presji antropogenicznej** – rozwój infrastruktury zmienia warunki siedliskowe i wpływa na różnorodność biologiczną.

Pomimo zagrożeń, które mogą wystąpić w wyniku realizacji ustaleń Planu obszary te wyznaczono w sposób jak najmniej kolizyjny w stosunku do uwarunkowań przyrodniczych, kulturowych i przestrzennych.

2. Wpływ na gleby i powierzchnię ziemi

Następstwem realizacji ustaleń zawartych w projekcie zmiany planu będzie powiększenie areалу gruntów wykluczonych z użytkowania rolniczego i terenów otwartych na rzecz terenów elektrowni słonecznych, zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej i usług edukacji.

Występowanie zjawisk wpływających na kształtowanie powierzchni ziemi oraz lokalnych warunków gruntowych związane jest z realizacją większości inwestycji budowlanych i infrastrukturalnych. W wyniku realizacji inwestycji zgodnie z ustaleniami projektu planu, mogą wystąpić niekorzystne oddziaływania na powierzchnię i warunki gruntowe. W przypadku realizacji budowy budynków, oddziaływania te związane będą z koniecznością dokonania wykopów (fundamentowanie), przemieszczenia mas ziemnych, trwałego uszczelnienia powierzchni przeznaczonych bezpośrednio pod posadowienie budynków oraz uszczelnienia części powierzchni na obszarze działki budowlanej. Lokalne zmiany w ukształtowaniu terenu oraz właściwościach fizycznych i chemicznych podłoża wystąpić mogą również w przypadku przeprowadzenia robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej. Z uwagi na niewielką skalę, zjawisko to nie będzie odgrywało znaczącej roli w kształtowaniu powierzchni ziemi oraz zmianie warunków gruntowych w granicach analizowanego obszaru.

Lokalizacja farm fotowoltaicznych nie spowoduje istotnych przekształceń litosfery nie mniej jednak instalacje fotowoltaiczne wymagają ułożenia infrastruktury kablowej. Budowa elektrowni fotowoltaicznej zajmuje znaczną powierzchnię terenu, jednak kontakt konstrukcji z ziemią jest niewielki w stosunku do zajętej przez elektrownię powierzchni. Nie zmienia to jednak faktu, że budowa elektrowni fotowoltaicznej wiąże się z utrudnieniami wykorzystania ziemi w dotychczasowy sposób, choć nie wymaga usuwania humusu. Oddziaływania wystąpią głównie na etapie inwestycyjnym, w związku z realizacją nowego zainwestowania i dotyczyć będą: zmiany lokalnego ukształtowania terenu oraz przypowierzchniowych warstw geologicznych w wyniku prac realizacyjnych związanych z posadowieniem poszczególnych paneli oraz sieci uzbrojenia terenu.

Ustalenia planu wpłyną na wzrost wytwarzanych odpadów, będą to odpady charakterystyczne dla prac budowlanych, odpady opakowaniowe oraz odpady komunalne. Będą one zbierane selektywnie i zostaną przekazane zewnętrznym firmom posiadającym odpowiednie wymagane prawem zezwolenia na przetwarzanie odpadów danego rodzaju.

Na jakość gleb wpłynąć może intensywniejszy ruch komunikacyjny głównie w fazie realizacji ustaleń planu.

Na terenach rolniczych nastąpi minimalizacja dopływu zanieczyszczeń związanych z prowadzonymi pracami polowymi (nawożenie substancjami chemicznymi, opryski). Natomiast zanieczyszczenia pochodzenia rolniczego, zgromadzone wcześniej w glebie, będą powoli ulegać rozkładowi i absorpcji, chociaż mogą także ulegać dalszej kumulacji w przypadku podobnych zanieczyszczeń.

Przeznaczenie terenów pod planowane funkcje wiąże się z częściową utratą gleby biologicznie czynnej wskutek budowy budynków, infrastruktury technicznej, czy dróg dojazdowych. Biorąc pod uwagę potrzebę ograniczania skali oraz zasięgu trwałych zmian w środowisku przyrodniczym do projektu planu wprowadza się zapisy ustalające minimalną powierzchnię biologicznie czynną i tak:

- dla terenu lasu oraz rolnictwa z zakazem zabudowy (1L, 1RN, 2 RN) udział procentowy powierzchni terenu biologicznie czynnego wynosi 1,0;
- dla terenu zieleni naturalnej (1ZN) oraz terenu wód powierzchniowych śródlądowych (WS) wynosi 0,9;
- dla terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN) oraz usług edukacji (1UE) minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej wynosi 0,4;
- dla terenu zabudowy zagrodowej (1RZM, 2RZM, 3RZM, 4RZM) minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej wynosi 0,5;
- dla terenu elektrowni słonecznej (1PEF, 2PEF, 3PEF, 4PEF, 5PEF, 6PEF, 7PEF, 8PEF, 9PEF) minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej wynosi 0,2;
- dla terenu elektroenergetyki (1IE) minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej wynosi 0,3.

Plan w kwestii ochrony gleb reguluje gospodarkę ściekową i opadową co pośrednio przyczyni się do utrzymania jakości gruntu i pozytywnie wpłynie na stan podłoża.

Zakładając zastosowanie wszystkich zasad ochrony środowiska wyznaczonych w Planie oraz obowiązujących przepisach nie przewiduje się znaczących przekroczeń standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi. Nie przewiduje się wielkoskalowych przemieszczeń gruntu i istotnej zmiany ukształtowania powierzchni ziemi. Nie przewiduje się tu wytwarzania odpadów niebezpiecznych, których magazynowanie byłoby szkodliwe dla podłoża gruntowego. Zaplanowane funkcje nie mają wpływu na budowę geologiczną, kopaliny i zasoby naturalne. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, neutralny

3. Wpływ na wody powierzchniowe i podziemne

Prowadzenie prac budowlanych, niezbędnych do zrealizowania zabudowy, jak również budowy, rozbudowy czy modernizacji sieci infrastruktury technicznej, wymaga ingerencji w powierzchnię ziemi i warunki gruntowe, a co za tym idzie, w sposób pośredni oddziałuje również na kształtowanie lokalnych warunków wodnych. Powiększanie powierzchni zabudowanych związane jest zasadniczo ze wzrostem udziału powierzchni trwale uszczelnionych oraz pojawieniem się nowych obiektów, których funkcjonowanie związane jest z generowaniem ścieków. Skutkiem podejmowania tego rodzaju działań jest także lokalne ograniczenie powierzchni umożliwiającej swobodną infiltrację wód opadowych i roztopowych, przyspieszenie tempa spływu powierzchniowego z terenów utwardzonych oraz zwiększenie ryzyka zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego na skutek niewłaściwego prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej.

Ustalenia planu miejscowego, w wyniku ich realizacji, będą potencjalnie oddziaływać na stosunki wodne. Może być to skutkiem ograniczenia naturalnej retencji wód opadowych w glebie na skutek zajęcia ich powierzchni przez elementy budowlane na stałe związane z gruntem (np. fundamenty) i inne elementy utwardzone, np. drogi dojazdowe.

Podczas eksploatacji elektrowni fotowoltaicznej nie będą wytwarzane ścieki, zatem nie będzie istniało zagrożenie zanieczyszczenia wód. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, neutralny. Wśród oddziaływań należy wspomnieć o możliwości wystąpienia incydentalnie zanieczyszczenia np. podczas prac montażowych, awarii czy wypadków pojazdów - zanieczyszczenia prawdopodobnie przejawiać się również

chwilowo w stanie wód podziemnych (gruntowych), co jest oddziaływaniem skumulowanym. Należy brać pod uwagę fakt, iż żadna inwestycja nie może być oddana do użytkowania, jeśli nie spełnia standardów jakości środowiska.

Ustalenia planu wpłyną zatem nieznacznie na zwiększenie się poziomu i szybkości spływu powierzchniowego. Nie przewiduje się jednak, by wpływ ten zaburzył reżim rzek je odwadniających (zmiany mogą być widoczne w skali lokalnej, lecz mało znaczące w skali ponadlokalnej). Ponadto na terenach rolnictwa z zakazem zabudowy (1RN, 2RN) nakazuje się zachowanie przebiegu istniejących rowów melioracyjnych z zachowaniem przepisów odrębnych.

Zanieczyszczenia związane z prowadzeniem gospodarstw rolnych (nawozy sztuczne, nawozy organiczne i środki ochrony roślin) mają szczególny wpływ na wody zlokalizowane w miejscach o słabym odpływie wód – w dnach dolin, zagłębieniach terenu i w sąsiedztwie użytków zielonych, gdzie zwierciadło wodne lokalizuje się do 5 m głębokości.

Plan zawiera ustalenia, które są zgodne z wymaganiami ochrony środowiska i stanowią zabezpieczenie wód tego terenu przed wzrostem ilości zanieczyszczeń w szczególności ustala się:

- odprowadzanie wód opadowych i roztopowych powierzchniowo do gruntu, systemu odwadniającego lub przez retencję na działce zgodnie z przepisami odrębnymi;
- z terenów utwardzonych dopuszcza się odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do gruntu, systemu odwadniającego lub przez retencję na działce po wcześniejszym podczyszczeniu zgodnie z przepisami odrębnymi;
- odprowadzenie ścieków komunalnych do gminnej kanalizacji sanitarnej, do czasu realizacji kanalizacji sanitarnej dopuszcza się lokalizacji indywidualnych szczelnych zbiorników lub przydomowych oczyszczalni ścieków.

Ponadto dla terenów produkcji energii słonecznej oznaczonych symbolem **1PEF, 2PEF, 3PEF, 4PEF, 5PEF, 6PEF, 7PEF, 8PEF, 9PEF** nakazuje się:

- lokalizację inwestycji w sposób niepowodujący zniszczenia oraz pogorszenia działania systemu melioracji wodnych z zastrzeżeniem, iż dopuszcza się jego likwidację lub przebudowę przy zachowaniu zrównoważonych stosunków wodnych w terenach objętych planem i w jego otoczeniu zgodnie z przepisami odrębnymi;
- pozostawienie terenu wolnego od zainwestowania o szerokości minimum 5,0 m wzdłuż terenów wód powierzchniowych śródlądowych (rowu melioracyjnego) na potrzeby wykonania robót związanych z utrzymaniem oraz bieżącą konserwacją rowu melioracyjnego również dla terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oznaczonym symbolem 1 MN.

Nieprzewidziane chwilowe zanieczyszczenie wód podziemnych może nastąpić jedynie w pojedynczych, incydentalnych wypadkach podczas realizacji ustaleń planu, ale mimo to nie powinno to wpłynąć na pogorszenie dotychczasowego stanu jednolitych części wód podziemnych i powierzchniowych. Nie przewiduje się wystąpienia znacząco negatywnych oddziaływań na wody powierzchniowe i podziemne wynikających z realizacji ustaleń projektu planu.

4. Wpływ na klimat i powietrze atmosferyczne

W wyniku realizacji ustaleń planu nastąpi zwiększenie powierzchni utwardzonych i zabudowanych, a także zwiększenie ilości źródeł ciepła. Wpłynąć to może na lokalne minimalne podwyższenie temperatury powietrza oraz na obniżenie wilgotności powietrza. Nie wpłynie to jednak na zmianę klimat.

W przypadku wprowadzenia nowej zabudowy przewidywane jest zwiększenie rozmiarów emisji zanieczyszczeń atmosfery (gazów cieplowniczych, spalin, pyłów) wiążące się z funkcjonowaniem nowych obiektów budowlanych oraz natężeniem ruchu samochodowego.

Zanieczyszczenia pochodzące z silników maszyn używanych podczas prac budowlanych i przejeżdżających drogami samochodów takie jak: zanieczyszczenie powietrza spalinami, hałas oraz zagrożenie wypadkowe mają zasięg bardzo ograniczony przestrzennie (okolice dróg, place budowy) i czasowo (okres budowy). Tak, więc nie przewiduje się przekroczeń dopuszczalnych norm stężeń zanieczyszczeń pyłowo-gazowych w rejonie najbliższej zabudowy mieszkalnej. Realizacja ustaleń planu spowoduje zmiany jakości powietrza atmosferycznego, ale z uwagi na ich niewielki zasięg, nie będą miały one istotnego znaczenia na zmiany powietrza na obszarze gminy. Plan nakazuje stosowanie do celów grzewczych paliw niskoemisyjnych lub ekologicznych systemów ogrzewania opartych na odnawialnych źródłach energii, co jest jego pozytywnym ustaleniem.

Rozwój terenów energetyki odnawialnej z wykorzystaniem instalacji fotowoltaicznych będzie miał korzystny wpływ na powietrze i klimat i wpisuje się w cele ochrony środowiska zawarte w „Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030”. Fotowoltaika to czyste i praktycznie nie stwarzające problemów źródło energii. Eksploatacja ogniw fotowoltaicznych nie będzie wiązać się z emisją gazów, pyłów ani odorów do powietrza atmosferycznego. Nie występuje zagrożenie emisji wibracji, nie ma problemów ze spalinami, paliwem czy hałasem. Ogniwa fotowoltaiczne są urządzeniami przyjaznymi dla środowiska pod względem zanieczyszczenia powietrza – ograniczają emisję zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do atmosfery w sektorze energetycznym. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały.

Intensywna działalność rolnicza może wpływać na jakość powietrza poprzez emisje z nawozów, pylenie z nieutwardzonych dróg oraz erozję gleby. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, nieznaczny o zasięgu lokalnym.

5. Wpływ na klimat akustyczny i emitowanie pól elektromagnetycznych

W związku z projektowanym przeznaczeniem terenów pod określone funkcje nastąpi chwilowa, zwiększona emisja hałasu, która ma zasięg bardzo ograniczony przestrzennie (okolice dróg, place budowy) i czasowo (okres budowy). Dlatego też nie przewiduje się znaczących zmian w klimacie akustycznym i przekroczenia dopuszczalnych norm.

Dla terenu usług edukacji (1UE) w projekcie Planu ustalono standard akustyczny jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży.

Zwiększona, chwilowa emisja hałasu nastąpi na etapie budowy nowych budynków, obiektów oraz systemu komunikacji, która będzie ograniczona do okresu prac budowlanych.

Emisja hałasu do środowiska będzie w tym przypadku związana z pracą środków transportu i maszyn oraz urządzeń budowlanych. W zależności od metod prowadzenia robót, czasu pracy oraz ilości maszyn i urządzeń emisja ta będzie zmienna, dlatego też zmienne w czasie może być oddziaływanie na klimat akustyczny. Oddziaływania te określa się jako bezpośrednie, okresowe, krótkoterminowe o zasięgu lokalnym.

Podczas pracy elektrowni fotowoltaicznej, w związku z produkcją i przesyłem energii elektrycznej wytwarza się promieniowanie elektromagnetyczne niejonizujące. Źródłem promieniowania elektromagnetycznego są:

- stacja transformatorowa,
- linie średniego napięcia,
- przepływ prądu w przewodniku paneli fotowoltaicznych.

W projekcie planu w terenie oznaczonym symbolem 1MN, 1RN, 2RN, 1IE wyznacza się strefę ochrony linii napowietrznej średniego napięcia (wyznaczona w granicach 7,5 metra od osi linii), do czasu przebudowy, likwidacji lub skablowania nie należy:

- a) sadzić drzew oraz roślinności wysokiej;
- b) lokalizować budowli zawierających materiały niebezpieczne pożarowo, stacji paliw;
- c) wprowadzać stref zagrożonych wybuchem.

W terenie oznaczonym symbolem 3PEF, 4PEF, 5PEF, wyznacza się strefę ochrony linii napowietrznej średniego napięcia (wyznaczona w granicach 7,5 metra od osi linii), do czasu przebudowy, likwidacji lub skablowania nie należy:

- a) lokalizować nowych budynków przeznaczonych na pobyt stały ludzi,
- b) sadzić drzew oraz roślinności wysokiej,
- c) lokalizować budowli zawierających materiały niebezpieczne pożarowo, stacji paliw,
- d) wprowadzać stref zagrożonych wybuchem.

Ponadto w terenie oznaczonym symbolem 1RN wyznacza się strefę ochrony linii napowietrznej wysokiego napięcia (wyznaczona w granicach 20 metra od osi linii), do czasu przebudowy, likwidacji lub skablowania nie należy:

- a) sadzić drzew oraz roślinności wysokiej,
- b) lokalizować budowli zawierających materiały niebezpieczne pożarowo, stacji paliw,
- c) wprowadzać stref zagrożonych wybuchem.

W związku z planowanymi inwestycjami nie przewiduje się przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych.

6. Wpływ na krajobraz, zabytki i dobra materialne

Zmiany w krajobrazie na terenach objętych zmianą planu oraz szerszego otoczenia sprowadzą się do przekształcenia działek o dotychczas w większości otwartym charakterze na przestrzenie zabudowane. Zabudowa może mieć negatywny wpływ na krajobraz, jednak zachowanie walorów krajobrazowych zależeć będzie przede wszystkim od dalszego zagospodarowania poszczególnych działek, co ograniczone będzie do skali lokalnej i zaliczane będzie do oddziaływań pośrednich, długotrwałych lub nawet stałych. W celu ochrony krajobrazu ustalenia Planu zawierają wytyczne, co do ograniczenia intensywności, gabarytów i stylu zabudowy, których zastosowanie przyczyni się do harmonizacji i zachowania ładu przestrzennego opisywanego terenu. Pozytywnym ustaleniem planu jest zakaz stosowania jaskrawych kolorów pokryć dachów oraz wykończenia elewacji.

Na obszarze objętym projektem planu miejscowego nie występują formy ochrony krajobrazowej, nie mniej jednak realizacja ustaleń analizowanego dokumentu wpłynie na przekształcenie terenów otwartych i wprowadzi znaczące zmiany w krajobrazie. Oddziaływanie krajobrazowe farm fotowoltaicznych obejmuje odległość od 2 do 3 km od instalacji. Widoczność paneli fotowoltaicznych może zostać zmniejszona poprzez zastosowanie nasadzeń i innych działań kompensacyjnych.

Na terenie rolnictwa z zakazem zabudowy (1RN, 2RN) oraz na ternie zieleni naturalnej (1ZN) nakazuje się ochronę istniejących zadrzewień i zakrzewień, oraz sukcesywne wprowadzanie nowych zadrzewień w celu ochrony walorów krajobrazowych i ochrony gleby przed erozją co jest pozytywnym ustaleniem planu.

Ogniwa fotowoltaiczne oraz nowa zabudowa będą oddziaływały na krajobraz w skali mikro. Z uwagi na znaczącą powierzchnię zajęta przez ekrany fotowoltaiczne oraz budynki zmiana w krajobrazie może powodować odbiór negatywny. Budynki o wysokości do 15 metrów mogą zasłaniać widoki na kluczowe elementy krajobrazu, takie jak doliny, lasy oraz zmniejszać poczucie otwartej przestrzeni i ograniczać widoczność na dalsze plany krajobrazowe.

Panele fotowoltaiczne są ciemne i montowane na szarym (ocynkowanym) stelażu. Nie są obiektami dominującymi, przykuwającymi wzrok wysokością lub jaskrawym kolorem. Wszystko to powoduje, iż farma widziana z poziomu gruntu stanowi jedną ciemną linię i stapia się z krajobrazem. Jest właściwie niewyróżniana z krajobrazu już w odległości ok. 300 m. Ze względu na tymczasowy charakter przedsięwzięcia wszystkie zastane elementy krajobrazu naturalnego powinny zostać bezwzględnie pozostawione.

Dodatkowo elementami odwracającymi uwagę od paneli fotowoltaicznych będą turbiny wiatrowe. Najcenniejsze krajobrazowo elementy, a więc występujące tutaj zadrzewienia liniowe, śródpolne oraz obszary łąkowe nie zostaną jednak naruszone, nadal urozmaicając monotony krajobraz terenu inwestycji, co więcej będą to struktury osłaniające i ukrywające obecność farmy w krajobrazie obszaru opracowania.

Tego typu inwestycja może doskonale zintegrować się z krajobrazem rolniczym, ale też, jeśli będzie niewłaściwie zaprojektowana (np. poprzez zastosowanie zbyt wysokiego grodzenia czy zbyt widoczne umiejscowienie systemów monitorujących), może spowodować, że jej lokalizacja będzie negatywnie odbierana zarówno przez lokalną społeczność jak i osoby odwiedzające ten rejon. Zatem ich oddziaływania na krajobraz będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, neutralny, jedynie dla najbliższego otoczenia w niewielkim stopniu negatywny. Oddziaływanie na krajobraz będzie niewielkie i nie będzie powodowało dużego dysonansu krajobrazowego, choć panele fotowoltaiczne mogą kumulować się w postrzeganiu krajobrazu z turbinami wiatrowymi. Należy jednak wziąć pod uwagę, że postrzeganie krajobrazu jest zawsze subiektywne, zależne od osobistych odczuć, dlatego oceny estetyczne elektrowni słonecznych mogą być skrajnie zróżnicowane. Opinie mogą mieć charakter negatywny, który będzie związany z obecnością obcych konstrukcji technicznych w krajobrazie, oraz pozytywny, związany z wyrafinowanym i nowoczesnym wyglądem elektrowni fotowoltaicznej.

Potencjalne możliwe oddziaływanie na krajobraz:

- **Farma fotowoltaiczna (Kolonia Wisznice, Polubicze Dworskie, Curyn, Małgorzacin Kolonia)** – Instalacje fotowoltaiczne mogą zmienić wizualny charakter otwartego krajobrazu rolniczego. Ich geometryczna forma i połyskliwe powierzchnie mogą kontrastować z naturalnym otoczeniem.
- **Teren elektroenergetyki (Kolonia Wisznice)** – budynki oraz elementy infrastruktury elektroenergetycznej mogą zmienić wizualny charakter otwartego krajobrazu rolniczego.
- **Zabudowa zagrodowa (Wisznice Kolonia, Polubicze Dworskie)** – Nowe budynki mogą wpłynąć na krajobraz wiejski, prowadząc do jego urbanizacji i potencjalnej utraty tradycyjnego charakteru.
- **Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna (Kolonia Wisznice)** – Może wpłynąć na lokalny krajobraz, zwłaszcza jeśli domy będą różniły się architektonicznie od istniejącej zabudowy.
- **Lasy (Dubica), tereny zieleni naturalnej (Marylin)** – Pozytywnie wpłyną na krajobraz, ograniczając negatywny wpływ na wizualne walory terenów otwartych.

Potencjalne możliwe oddziaływanie na punkty widokowe:

- **Obszary z wysokim potencjałem krajobrazowym** – W pobliżu występują doliny rzeczne, tereny zieleni naturalnej i obszary rolnicze o szerokiej panoramie. Instalacje fotowoltaiczne mogą ograniczać widoki.
- **Wpływ na percepcję przestrzeni** – Rozproszone inwestycje w różnych lokalizacjach mogą prowadzić do stopniowej modyfikacji krajobrazu. Najbardziej widoczne zmiany wystąpią w miejscach z otwartą przestrzenią, jak w Polubicze Dworskie czy Wisznice Kolonia.

Podsumowanie

- **Negatywne skutki:** Wpływ farm fotowoltaicznych i zabudowy na otwarte krajobrazy rolnicze oraz ewentualne ograniczenie atrakcyjnych widoków.
- **Pozytywne skutki:** Zalesianie (Dubica), tereny zieleni naturalnej (Marylin) mogą poprawić walory krajobrazowe i przeciwdziałać erozji.

W celu minimalizacji negatywnych oddziaływań zaleca się stosowanie pasów zieleni ochronnej wokół farm fotowoltaicznych oraz planowanie zabudowy zgodnie z lokalnym kontekstem krajobrazowym. Zmiany w krajobrazie będą miały charakter długoterminowy i stały.

Zabytki i dobra materialne

W projekcie zmiany planu dla terenów oznaczonych symbolem 1MN; 1RZM-4RZM; 1UE; 1PEF-9PEF; 1IE, 1RN-2RN; 1WS-5WS, 1L-2L; 1ZN-3ZN; 1KR obowiązuje ochrona przypadkowych znalezisk archeologicznych, zabezpieczenie znaleziska i miejsc jego odkrycia oraz bezzwłoczne powiadomienie o odkryciu właściwego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków lub Wójta Gminy Wisznice.

Na terenie oznaczonym symbolem 1PEF obowiązuje ochrona stanowiska archeologicznego Polubicze 32 AZP 66-86, na prowadzenie robót ziemnych inwestycyjnych należy uzyskać warunki Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków zgodnie z przepisami odrębnymi, a na terenach oznaczonych symbolem 1PEF, 8PEF, 2ZN, 1WS w strefie obserwacji archeologicznej na prowadzenie robót inwestycyjnych związanych z budową farm

fotowoltaicznych należy uzyskać warunki Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków zgodnie z przepisami odrębnymi.

Ponadto na terenie gminy wyznaczono strefy ochrony krajobrazu kulturowego. Najbliższym terenem objętego zmianą planu jest obszar obejmujący centralną część Wisznicy - stara zabudowa drewniana oraz obiekty zabytkowe.

Nowa zabudowa może mieć negatywny wpływ na krajobraz kulturowy, ale jeżeli będzie realizowana w sposób harmonijny, może wspierać zachowanie tradycyjnego krajobrazu.

Farma fotowoltaiczna, nie jest elementem zakłócającym walory krajobrazu kulturowego w takim stopniu jak inne obiekty, których zadaniem jest wytwarzanie energii elektrycznej (np. farmy wiatrowe, elektrownie konwencjonalne), jednak jest elementem obcym w krajobrazie obszaru opracowania. Farmy fotowoltaiczne w bliskiej odległości od ww. terenów mogą zakłócić wizualny kontekst tych miejsc.

Oceniając dobro materialne, jako wszystkie środki, które mogą być wykorzystane, bezpośrednio lub pośrednio, do zaspokojenia potrzeb ludzkich stwierdzić należy, że zapisy Planu służą ogólnemu rozwojowi gminy, a więc wzbogaceniu dóbr materialnych. Realizacja Planu winna respektować prawo własności oraz prawo władania terenami, w stosunku do których Plan wprowadza zmiany użytkowania. Będą to więc w przewadze pozytywne oddziaływania bezpośrednie, długotrwałe i stałe.

7. Wpływ na zdrowie ludzi

Zmiana mpzp zakłada takie rozwiązania, które w stosunku do obecnego stanu środowiska nie powinny spowodować jego degradacji. Realizacja ustaleń planu może spowodować niekorzystne oddziaływania na ludzi o czasowym i lokalnym charakterze. Uciążliwości nastąpią głównie na etapie realizacji inwestycji, natomiast po jej zakończeniu będą miały mały stopień oddziaływania. Z fazą realizacji (zabudowy i zagospodarowania nowych terenów czy stworzeniem niezbędnej do ich funkcjonowania infrastruktury) powstaną uciążliwości hałasowe oraz może wystąpić emisja wtórna pyłu ziemnego przy robotach ziemnych oraz emisja związana ze stosowaniem materiałów budowlanych. Ruch pojazdów mechanicznych oraz maszyn i narzędzi budowlanych, spowoduje emisję spalin (dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, tlenek węgla, węglowodory, sadza) oraz hałas. Hałas powodowany pracą sprzętu budowlanego jest hałasem o natężeniu zmiennym w czasie w sposób nieregularny. Zależy od chwilowych uwarunkowań, głównie od charakteru wykonywanych w danym momencie robót budowlanych. Oddziaływania związane z etapem budowy będą miały charakter bezpośredni, chwilowy lub krótkoterminowy i lokalny.

Poza tym większość prac będzie wykonywana w dzień, gdy uciążliwości dla ludzi są najmniejsze. Uciążliwości związane z transportem samochodowym, takie jak: zanieczyszczenie powietrza spalinami i zwiększenie zapylenia, hałas oraz zagrożenia wypadkowe będą ograniczone przestrzennie (okolice dróg, place budowy) i czasowo (okres budowy). Oddziaływania na etapie budowy będą miały charakter bezpośredni, chwilowy. Ogniwia fotowoltaiczne w czasie eksploatacji pozostają neutralne dla ludzi – nie emitują szkodliwego promieniowania, zanieczyszczeń powietrza, ani hałasu. Panele fotowoltaiczne działają cicho, bez wydzielania odpadów. Poza lokalnym oddziaływaniem krajobrazowym nie będą miały wpływu na warunki życia ludzi. Przeznaczenie terenów w gminie Wisznicy na cele leśne, zieleni naturalnej oraz rozwój farm

fotowoltaicznych może przynieść istotne korzyści dla zdrowia mieszkańców, pod warunkiem odpowiedniego zarządzania środowiskiem. Ograniczenie urbanizacji sprzyja poprawie jakości powietrza i zdrowia psychicznego, natomiast rozwój odnawialnych źródeł energii wspiera walkę z globalnym ociepleniem bez znaczących zagrożeń zdrowotnych. Ważne jest jednak, aby działania te były prowadzone w sposób zrównoważony, z uwzględnieniem potrzeb lokalnej społeczności i specyfiki środowiska naturalnego.

W celu ograniczenia ewentualnego negatywnego wpływu Plan ustala dla terenu usług edukacji (IUE) standard akustyczny jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży oraz wprowadza zakaz lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Ponadto na terenach produkcji energii słonecznej plan wprowadza nakaz tworzenia zieleni izolacyjnej od zabudowy mieszkaniowej w postaci np.: wprowadzania nasadzeń roślinności (drzew, krzewów lub pnączy rodzinnych gatunków, zimozielonych) wzdłuż ogrodzenia farmy.

Na terenach stałego przebywania ludzi (zabudowa) nie przewiduje się ponadnormatywnego oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego.

Zagospodarowanie terenu nie powinno, zatem wprowadzić dodatkowych zagrożeń dla zdrowia i życia ludzi (na terenie objętym projektem oraz na terenach pozostających w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji jego ustaleń), pod warunkiem wyegzekwowania wszystkich ustaleń zawartych w projektowanym dokumencie. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, neutralny, nie będą miały jednak charakteru znaczącego. Można je zaliczyć do oddziaływań umiarkowanych i słabych, czyli na poziomie akceptowalnym.

8. Wpływ na faunę, florę i różnorodność biologiczną

Przeznaczenie terenów pod planowane funkcje może znacząco wpłynąć na lokalną faunę, florę oraz różnorodność biologiczną. Analiza uwzględnia zarówno pozytywne, jak i potencjalnie negatywne skutki tych działań, koncentrując się na możliwościach ochrony i poprawy stanu bioróżnorodności.

Oddziaływanie związane z wprowadzeniem terenów zabudowy, elektrowni słonecznych przyczyni się do zmniejszenia terenów otwartych. Biorąc jednak pod uwagę powierzchnię pod planowane funkcje w stosunku do istniejących w okolicy terenów otwartych oraz ze względu, że położone są one w większości w obszarach występowania zbiorowisk segetalnych, nie będą naruszać cennych walorów florystycznych i faunistycznych.

Z tworzeniem nowego zainwestowania związane jest to, że w wyniku prac budowlanych może zostać zniszczona częściowo szata roślinna. W przypadku fauny należy spodziewać się, że ograniczona zostanie przestrzeń dla niektórych gatunków. Realizacja planowanych inwestycji może w pewnym stopniu przyczynić się do wyłączenia terenu spod funkcji życiowych dla większych zwierząt, dla których ogrodzenie będzie stanowiło barierę migracyjną. Dla mniejszych zwierząt tereny farm fotowoltaicznych obsiane roślinami trawiastymi będą miejscem bytowania a panele będą dla nich stanowiły dodatkową osłonę przed drapieżnikami. W związku z realizacją farm fotowoltaicznych czasem wprowadzana jest roślinność izolacyjna wokół nich lub otoczenie ogrodzeń podlega naturalnej sukcesji,

co wzbogaci układ zadrzewień śródpolnych obszaru, wzbogacając tym samym różnorodność biologiczną, która może potencjalnie stać się miejscem atrakcyjnym do żerowania dla ptaków.

Dostępna literatura nie potwierdza szczególnego ryzyka w związku z możliwością kolizji ptaków z panelami słonecznymi. Panele są pokrywane warstwą antyrefleksyjną, która zwiększa absorpcję energii promieniowania słonecznego oraz minimalizuje efekt odbicia światła od powierzchni paneli. Z tego względu nie ma zagrożenia dla ptaków w związku z efektem olśnienia i nie powinno dochodzić do kolizji awifauny z panelami fotowoltaicznymi. Panele fotowoltaiczne mogą odbijać nieboskłon lub imitować wodę, co może powodować zderzenia ptaków migrujących przy próbie lądowania lub lotu. Ponadto hałas oraz zwiększony ruch podczas budowy mogą wypłaszać ptaki z miejsc żerowania i odpoczynku.

Po wybudowaniu elektrowni i odpowiednim ukształtowaniu zieleni przewiduje się powstanie nowych, alternatywnych miejsc żerowania dla szeregu gatunków zwierząt, a ponadto gniazdowania dla ptaków. Przewiduje się, że wzrośnie baza pokarmowa dla ptaków żywiących się bezkręgowcami oraz małym kręgowcami, a także zwiększy się ilość siedlisk istotnych dla gniazdowania gatunków ptaków związanych ze strefami ekotonowymi.

Potencjalny wpływ inwestycji na lokalne populacje ptaków może mieć dwojaki charakter:

- wpływ pośredni, polegający na utracie naturalnych siedlisk, fragmentację siedlisk i/lub ich modyfikację,
- wpływ bezpośredni – polegający na możliwości powstania alternatywnych miejsc żerowania lub gniazdowania.

Realizacja zapisów zmiany planu wpłynie na występujące na terenie gminy Wisznice nietoperze, które są wrażliwe na zmiany środowiskowe, a utrata miejsc żerowania może negatywnie wpłynąć na ich populacje.

W związku z projektowanym przeznaczeniem terenu zagrożeniem dla nietoperzy będzie zmniejszenie dostępności żerowisk (owady) oraz używanie sztucznego oświetlenia nocnego, które może zakłócić aktywność nietoperzy.

Zagrożeniem dla nietoperzy mogą być przezroczyste powierzchnie pionowe, z którymi ssaki te mogłyby zderzać się w czasie lotu. Zagrożenie to dotyczy w szczególności osobników młodych, uczących się latać, u których echolokacyjny system orientacji przestrzennej nie jest jeszcze w pełni wykształcony. Podobne sytuacje mogłyby wystąpić w przypadku gładkich powierzchni poziomych, które mogą być mylone z lustrem wody. W okresie eksploatacji inwestycja nie będzie miała negatywnego wpływu na populacje nietoperzy, ponieważ instalacja paneli pod kątem nachylenia wynoszącym 20° - 40° wyklucza możliwość pomylenia przez te ssaki ogniw fotowoltaicznych z wodopojami i miejscami żerowania. Dodatkowo należy zauważyć, iż rzędy paneli fotowoltaicznych nie tworzą jednolitej powierzchni, ale są w sposób widoczny podzielone na poszczególne moduły oprawione w aluminiowe ramy i oddzielone od siebie kilkucentymetrową przerwą. Struktura taka jest doskonale widoczna za pomocą aparatu echolokacyjnego nietoperzy i nie istnieje niebezpieczeństwo, że nietoperze mogłyby nie zauważyć powierzchni paneli fotowoltaicznych, jak to ma miejsce np. w przypadku szklanych przeziernych ekranów akustycznych. Istnieje duże prawdopodobieństwo, że planowana inwestycja będzie miała neutralny wpływ na lokalne populacje nietoperzy. Wyłączenie terenu farmy fotowoltaicznej

z intensywnej gospodarki rolnej, w tym w szczególności ze stosowania środków chwastobójczych (herbicydów) i owadobójczych (insektycydów), może spowodować zwiększenie różnorodności gatunkowej lokalnej flory oraz związanej z nią fauny owadów (entomofauny), która może stanowić bazę pokarmową nietoperzy. Ponadto, elementy konstrukcyjne paneli fotowoltaicznych mogą być potencjalnymi schronieniami nocnymi (miejscami odpoczynku) nietoperzy.

Na lokalne siedliska nietoperzy może znacząco wpłynąć wycinka drzew w ramach budowy, jeżeli w pobliżu nie ma innych dogodnych miejsc do odpoczynku czy polowania.

W celu ochrony nietoperzy w gminie Wisznice zaleca się:

- Zachowanie istniejących zadrzewień i tworzenie nowych, które mogą służyć jako schronienia.
- Ograniczenie stosowania pestycydów, które redukują bazę pokarmową nietoperzy.
- Monitorowanie populacji nietoperzy i ich siedlisk w celu wczesnego wykrywania potencjalnych zagrożeń.

Dzięki tym działaniom możliwe jest utrzymanie zdrowych populacji nietoperzy, które przyczyniają się do równowagi ekologicznej w regionie.

Na omawianym terenie wyznaczono również tereny rolnicze, które charakteryzują się znacznym uproszczeniem pod względem składu gatunkowego w porównaniu z biocenozą naturalną. W składzie gatunkowym dominują monokultury roślin uprawnych, obok nich występować mogą organizmy towarzyszące, często niepożądane w procesie produkcyjnym. W związku z prowadzeniem działalności rolniczej wprowadzane mogą być różnego rodzaju sztuczne nawozy oraz chemiczne środki ochrony roślin, eliminujące inne, niepożądane organizmy. Ewentualne zmiany w terenie wywołane realizacją biorąc pod uwagę skalę możliwych zmian, wpłyną nieznacznie negatywnie na miejsca bytowania i żerowania fauny, w tym na różnorodność biologiczną.

Pozytywnym ustaleniem planu jest wyznaczenie w ramach terenu oznaczonego symbolem 3PEF obszaru zieleni towarzyszącej, oznaczony symbolem ZT, w obrębie którego ustala się:

- nakaz realizacji zieleni w różnej formie (zieleni wysokiej, średniej i niskiej),
- nakaz zachowania minimum 80% obszaru ZT jako powierzchni biologicznie czynnej.

Ocenia się, że przyszłe zagospodarowanie omawianego obszaru wynikające z realizacji zapisów zmiany planu nie spowoduje znaczącej degradacji środowiska przyrodniczego. Rozwój zabudowy nie wpłynie destruktywnie na stan siedlisk przyrodniczych w skali ogólnej, choć może w ograniczonym zakresie uszczuplić zasoby przyrodnicze obszaru zmiany planu, zmniejszając powierzchnię zieloną, a tym samym zmniejszając nisze ekologiczne żyjących tu organizmów. Obecność człowieka wpisze się negatywnie w środowisko przyrodnicze (uszczuplanie siedlisk, hałas bytowy, komunikacyjny, ścieki, odpady), lokalnie może zaburzyć przyrodniczą strukturę, jednak nie prognozuje się, aby oddziaływania te były znacząco negatywne. Wprowadzenie nowych zalesień, terenów zieleni naturalnej oraz terenów wód powierzchniowych śródlądowych będzie korzystne dla ochrony wartości przyrodniczych, a odpowiedzialne zaprojektowanie farm fotowoltaicznych może przynieść korzyści, takie jak wzbogacenie krajobrazu o obszary sprzyjające owadom zapylającym, np. pasy roślin kwitnących pomiędzy panelami.

Wprowadzone zmiany będą mieć zarówno bezpośredni, okresowy jak i stały charakter na różnorodność biologiczną i istniejące siedliska.

9. Wpływ na obszary chronione

Tereny objęte niniejszą zmianą planu znajdują się poza formami ochrony przyrody objętymi ochroną prawną.

Harmonizacja zadań inwestycyjnych z siecią ekologiczną powinna polegać w głównej mierze na stosowaniu rozwiązań technicznych zapewniających utrzymanie drożności korytarzy ekologicznych lub rekompensowaniu utraty fragmentów korytarzy ekologicznych poprzez odtwarzanie ich w innym miejscu w nawiązaniu do sieci ekologicznej w przypadku gdy uniknięcie kolizji jest niemożliwe.

Wprowadzone w planie zmiany w porównaniu do obowiązującego planu nie powinny znacząco negatywnie oddziaływać w szczególności na tereny chronione włączone do Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 oznaczone kodem:

- **PLB060015 – Zbiornik Podedwórze.** Obszar specjalnej ochrony obejmuje ostoje ptasią o randze krajowej, na którym występuje co najmniej 20 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 4 gatunki z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Znajduje się tutaj jedno z nielicznych w Polsce stanowisk lęgowych podgorzałki. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: bączek, podgorzałka, puchacz; stosunkowo dużą liczebność osiąga bąk.
- **PLH060101 – specjalny obszar ochrony siedlisk Horodyszczce.** Zgodnie z przeprowadzoną identyfikacją - obszar obejmuje mozaikę muraw bliźniczkowych, suchych wrzosowisk i zarośli jałowca na wrzosowiskach. Zbiorowiska wykształcone są w typowej formie. Dodatkowym walorem jest jedna z najbogatszych w kraju populacji modraszka ariona - motyla z Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt.

W tabeli przedstawiono przybliżone odległości poszczególnych działek od obszarów chronionych.

Lokalizacja	Odległość do Zbiornika Podedwórze (km)	Odległość do Horodyszczce (km)
Kolonia Wisznice nr 795	10,0	4,2
Kolonia Wisznice nr 962	9,5	3,5
Kolonia Wisznice nr 971/4	7,6	1,8
Kolonia Wisznice nr 59/2	9,0	3,0
Kolonia Wisznice nr 107	8,4	2,6
Kolonia Wisznice nr 691	10,7	5,1
Polubicze Dworskie nr 1394, 1395	15,3	16,2
Polubicze Dworskie nr 171	13,2	12,2
Polubicze Dworskie nr 173	29,7	3,7
Marylin nr 32	8,0	2,2
Dubica nr 470	11,7	8,0
Curyn nr 324, 325	11,3	5,3
Małgorzacin Kolonia nr 33, 34	11,0	5,2
Małgorzacin Kolonia nr 49	10,6	4,8
Wisznice Kolonia nr 60	9,0	2,8
Wisznice Kolonia nr 550	11,0	5,0
Wisznice nr 43	27,8	4,0

Przewiduję się negatywne oddziaływanie farm fotowoltaicznych zlokalizowanych w odległość do 5 km od ww. obszarów chronionych.

Możliwe negatywne oddziaływania na specjalne obszary chronione:

- **Fragmentacja siedlisk:** Budowa farm fotowoltaicznych, budynków może prowadzić do zmniejszenia przestrzeni dostępnych dla ptaków migrujących i lęgowych, co może zakłócić ich zwyczaje żerowiskowe.
- **Efekt bariery:** Panele oraz budynki mogą ograniczać swobodne przemieszczanie się ptaków, zwłaszcza w przypadku dużych farm obejmujących rozległe tereny.
- **Zakłócenie fauny:** Hałas i obecność ludzi podczas budowy oraz eksploatacji mogą niekorzystnie wpłynąć na nietoperze, płazy, bezkręgowce i inne gatunki.
- **Zmiany w przepływie wód gruntowych:** W przypadku farm zlokalizowanych w pobliżu terenów podmokłych może dojść do zaburzenia hydrologii siedlisk.

Działki położone w miejscowościach Polubicze Dworskie, Wisznice Kolonia oraz Małgorzacin Kolonia leżą na terenach, które mogą stanowić korytarze migracyjne dla ssaków (np. saren, lisów) oraz ptaków wędrownych. Możliwe jest oddziaływanie lokalne, szczególnie jeśli teren zostanie ogrodzony, co utrudni przemieszczanie się zwierząt.

Należy zaznaczyć, że najważniejsze szlaki migracyjne, głównie wzdłuż cieków wodnych i na terenach zwartych kompleksów leśnych, przebiegające przez teren gminy zostają utrzymane. Nie nastąpi przerwanie ciągłości korytarzy ekologicznych.

Nowe zagospodarowanie może co najwyżej ograniczyć, ale nie wykluczyć komunikację oraz obszar żerowania fauny.

Kluczowe działania ograniczające negatywne oddziaływania na obszary chronione obejmują właściwe planowanie przestrzenne, działania kompensacyjne oraz ścisły monitoring środowiskowy.

Oddziaływania te określa się jako bezpośrednie i pośrednie, długoterminowe, miejscowe. Oddziaływanie negatywne dotyczyć może skrajnych, tymczasowych działań w skali lokalnej.

10. Oddziaływanie skumulowane

Oddziaływania skumulowane definiowane są jako zmiany w środowisku wywołane wpływem danego rodzaju działalności w połączeniu z innymi obecnymi lub realnymi przyszłymi działaniami. W otoczeniu planowanych inwestycji źródłami hałasu będą głównie pracujące maszyny rolnicze, przejeżdżające drogami samochody. Wzrost hałasu powodowany pracą sprzętu budowlanego, następować będzie w czasie realizacji inwestycji. Jest to hałas o natężeniu zmiennym w czasie w sposób nieregularny, zależny od chwilowych uwarunkowań, głównie od charakteru wykonywanych w danym momencie robót budowlanych. Większość prac na etapie realizacji będzie wykonywana w dzień, gdy uciążliwości dla ludzi są najmniejsze. Podczas pracy elektrowni fotowoltaicznej, w związku z produkcją i przesyłem energii elektrycznej wytwarza się promieniowanie elektromagnetyczne niejonizujące. Może dojść do nieznacznej kumulacji w przypadku jednoczesnej pracy farm fotowoltaicznych i wiatrowych. Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów określa dopuszczalne wartości

parametrów fizycznych pól elektromagnetycznych. Ze względu na oddalenie od siedlisk ludzkich nie przewiduje się przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektroenergetycznych. Pewną kumulację oddziaływań na krajobraz będzie można zauważyć w momencie zainwestowania dużych powierzchni terenu pod ogniwa fotowoltaiczne. Dla części obserwatorów walory krajobrazu zostaną obniżone poprzez połączenie obcych w krajobrazie turbin wiatrowych z gęsto ustawionymi panelami. Nastąpi kumulacja elementów obcych w naturalnym krajobrazie. Jednak nie będzie to oddziaływanie znaczące ponieważ panele nie stanowią wysokiej zabudowy.

Oddziaływania będą miały jedynie lokalną skalę. Pewne oddziaływanie skumulowane może również występować w odniesieniu do zwierząt.

Przeznaczenie terenów pod zabudowę w pobliżu innych terenów zabudowanych może wpłynąć na nieznaczną kumulację zanieczyszczeń powietrza, hałasu oraz zwiększenie barier ekologicznych dla dzikiej zwierzyny.

W tabeli przedstawiono podsumowanie skutków dla środowiska wynikających z ustaleń projektowanego dokumentu oraz przyjętego w tym dokumencie przeznaczenia terenów oraz ocena przewidywanych znaczących oddziaływań planowanego przedsięwzięcia na środowisko, obejmująca bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe i chwilowe oddziaływania.

	RODZAJ				CZAS					PRZESTRZEŃ	
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNE	SKUMULOWANE	KRÓTKOTERMINOWE	ŚREDNIOTERMINOWE	DLUGOTERMINOWE	STALE	CHWILOWE	LOKALNE	PONADLOKALNE
Ludzie	*				*				*	*	
Powietrze atmosferyczne, klimat	*	*		*	*		*	*	*	*	
Wody powierzchniowe i podziemne	*				*				*	*	
Powierzchnia ziemi, gleby, zasoby naturalne	*				*		*	*	*	*	
Hałas	*			*			*			*	
Pola elektromagnetyczne	*						*	*		*	
Zasoby środowiska	*				*				*	*	

Rosliny	*				*				*	*	
Zwierzęta	*			*	*				*	*	
Krajobraz	*			*	*		*		*	*	
Zabytki					*				*		
Natura 2000	*						*			*	
Formy ochrony przyrody	*						*			*	

Legenda:

Oddziaływanie negatywne – oddziaływanie uważane za powodujące niekorzystną zmianę w stosunku do sytuacji wyjściowej lub wprowadzające nowy niepożądany czynnik

* oddziaływanie słabe negatywne - mogą być traktowane jako pomijalne, zauważalne, powodujące odczuwalne skutki środowiskowe, lecz nie powodujące przekroczeń standardów, istotnych zmian ilościowych i jakościowych

** oddziaływanie negatywne umiarkowane

*** oddziaływanie negatywne

Brak oznaczenia – nie występuje negatywne oddziaływanie na komponent środowiska

W wyniku przeprowadzonych analiz i ocen nie prognozuje się przekroczeń prawem standardów jakości środowiska. W celu uzyskania pewności, że projektowane funkcje nie oddziałują negatywnie na środowisko jest ustalenie obowiązku monitoringu porealizacyjnego.

IV. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE LUB OGRANICZANIE NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH WYNIKAĆ Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zawarte zostały ustalenia regulujące zasady zapobiegania lub ograniczania negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być skutkiem realizacji projektowanego dokumentu - m.in. w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu.

Należy brać pod uwagę fakt, iż żadna inwestycja nie może być oddana do użytkowania, jeśli nie spełnia standardów jakości środowiska.

Systemy fotowoltaiczne na powierzchni ponad 1ha, poza obszarami ochrony przyrody zaliczane są do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Są to zatem inwestycje, które mogą wymagać sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko.

Ponadto negatywne oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska, w tym obszary chronione można będzie ograniczyć poprzez wprowadzenie następujących działań:

- unikanie koncentracji wielu instalacji w jednym obszarze oraz zachowanie odpowiednich odległości między nimi;

- rozplanowanie paneli słonecznych tak, aby utrzymać pomiędzy nimi korytarze drogowe dla przemieszczających się zwierząt co pozwoli zachować maksymalnie dużą „przenikliwość” całego obszaru;
- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy;
- unikanie lokalizacji farm w bezpośredniej linii widokowej kluczowych punktów krajobrazowych;
- unikanie budowy farm w odległości mniejszej niż 1 km od głównych żerowisk ptaków i siedlisk nietoperzy;
- stosowanie paneli fotowoltaicznych o niskim współczynniku refleksyjności, aby ograniczyć efekt lustra wodnego;
- stosowanie pasów zieleni ochronnej wokół farm fotowoltaicznych;
- unikanie budowy w okresach lęgowych ptaków;
- planowanie zabudowy zgodnie z lokalnym kontekstem krajobrazowym;
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych.

Powyższe działania są jedynie propozycjami, szczegółowe określenie środków minimalizujących negatywny wpływ, czy wytyczne dotyczące monitoringu porealizacyjnego zawarte będą na późniejszym etapie proceduralnym.

IV. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE

Tereny objęte opracowaniem obejmują obszary, na których było zapotrzebowanie na zmianę funkcji. Plan został dostosowany do zaistniałych potrzeb i ściśle określonych lokalizacji. Analizowane tereny znajdują się poza obszarami Natura 2000.

Reasumując rozwiązania zaproponowane w projektowanym dokumencie są najbardziej racjonalne, przyniosą najwięcej korzyści (zwłaszcza dla mieszkańców gminy) i jednocześnie nie będą miały wpływu lub będą w niewielkim stopniu oddziaływać negatywnie na środowisko i obszary Natura 2000.

V. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Projekt Planu uwzględnia cele, wytyczne i ustalenia opracowań strategicznych i planistycznych, które zostały sporządzone na poziomie nie tylko lokalnym, krajowym, ale i międzynarodowym. Odpowiada on zaleceniom polityki ekologicznej państwa, której cele i priorytety zharmonizowane są z wymaganiami Unii Europejskiej.

Przy sporządzaniu zmiany planu miały zastosowanie, w szczególności cele ochrony środowiska określone w następujących aktach prawnych ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym:

- **Europejska Konwencja Krajobrazowa - Florencja 2000**, w myśl której krajobraz jest kluczowym elementem dobrobytu całości społeczeństwa, a jego ochrona oraz gospodarka i planowanie niesie w sobie prawa i obowiązki dla każdego człowieka, a także, że jakość i różnorodność krajobrazów europejskich stanowi wspólny zasób i ważna jest współpraca na rzecz ich ochrony, gospodarki i planowania. Należy stwierdzić, że plan kształtowany jest

z uwzględnieniem potrzeb społeczeństwa, a jego celem jest harmonizowanie nowych terenów zabudowanych z potrzebami obszarów chronionych.

Projekt planu uwzględni rolniczy charakter obszaru przy uwzględnieniu ochrony potrzeb mieszkańców gminy Wisznice.

- **Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt - Bonn 1979 r.**, która nawołuje do ochrony i o ile jest to możliwe i właściwe, odtworzenia tych siedlisk gatunku, które są ważne dla zapobieżenia groźbie jego zagłady, zapobiegania, usuwania, kompensowania lub minimalizowania, w zależności od potrzeb niekorzystnego oddziaływania lub przeszkód poważnie utrudniających bądź uniemożliwiających wędrówkę gatunków oraz zapobiegania, zmniejszania lub kontrolowania, w możliwym i właściwym zakresie, czynników stanowiących zagrożenie lub mogących zwiększyć zagrożenie gatunków (włącznie ze ścisłym kontrolowaniem wprowadzania gatunków egzotycznych lub kontrolowaniem bądź eliminowaniem takich gatunków już wprowadzonych). Plan nie wprowadza istotnych barier uniemożliwiających wędrówkę gatunkom.
- **Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.** Ustawa określa cele, zasady i formy ochrony przyrody ożywionej i nieożywionej oraz krajobrazu. Ochrona przyrody, w rozumieniu ustawy, polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody: dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów, siedlisk przyrodniczych, szczytków przyrody ożywionej i nieożywionej oraz krajobrazu i zadrzewienia.
- **Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. (Dyrektywa Siedliskowa) oraz Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa.** Głównym celem Dyrektyw jest konieczność przyczynienia się do zapewnienia różnorodności biologicznej poprzez ochronę siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory na europejskim terytorium państw członkowskich. Niemniej jednak działania podejmowane zgodnie z dyrektywami powinny uwzględniać wymogi gospodarcze, społeczne i kulturalne oraz cechy regionalne i lokalne.
- **Polityka ekologiczna państwa.** Najważniejsze z punktu widzenia niniejszego opracowania (Prognozy) strategiczny cel Polityki ekologicznej to zachowanie bogatej różnorodności polskiej przyrody na różnych poziomach organizacji - wewnątrzgatunkowym, gatunkowym oraz ponadgatunkowym (ekosystemowym) wraz z umożliwieniem zrównoważonego rozwoju gospodarczego kraju, który w sposób niekonfliktowy współistnieje z różnorodnością biologiczną.
- **Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030**, w której zakłada się zwiększenie produkcji energii ze źródeł odnawialnych, zmniejszającej emisje CO₂. Efekt ten zostanie osiągnięty dzięki inwestycjom publicznym i prywatnym, szczególnie w tych obszarach, w których występują optymalne warunki geograficzne.

VI. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Planu został opracowany w związku z uchwałą Nr II/8/2024 Rady Gminy Wisznice z dnia 26 czerwca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Wisznice oraz uchwałą Nr III/24/2024 Rady Gminy Wisznice z dnia 23 lipca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Wisznice.

Projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wisznice, nie narusza ustaleń „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wisznice” uchwalonego Uchwałą Nr XLII/236/10 Rady Gminy Wisznice z dnia 20 października 2010 r. z późn. zm z wyłączeniem terenów w zakresie lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii oznaczonych symbolem 1PEF, 2PEF, 4PEF, 6PEF, 7PEF, 8PEF, 9PEF.

Celem prognozy opracowanej dla potrzeb zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest identyfikacja i ocena skutków oddziaływania ustaleń planu na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego, w tym świat zwierzęcy i roślinny oraz krajobraz we wzajemnym ich powiązaniu, warunki życia i zdrowia ludzi, środowisko kulturowe, zabytki i dobra materialne, będących potencjalnym wynikiem realizacji projektowanego zagospodarowania przestrzeni. W prognozie oddziaływania na środowisko, w oparciu o opracowania dotyczące charakterystyki i stanu środowiska przedmiotowego terenu, dokonano identyfikacji najważniejszych uwarunkowań ekofizjograficznych na obszarze objętym zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na tle uwarunkowań przyrodniczych w skali gminy i w skali regionalnej.

W wyniku analiz wskazuje się istotne potencjalne konflikty między użytkownikami przestrzeni, realizację założonych celów ekologicznych i ich wpływ na elementy środowiska, świat zwierzęcy i roślinny oraz krajobraz we wzajemnym ich powiązaniu, warunki życia i zdrowia ludzi, a także możliwości rozwiązań planistycznych najkorzystniejszych dla środowiska.

W projekcie planu przewidziano następujące przeznaczenia terenu:

- 1) **MN** – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- 2) **RZM** – teren zabudowy zagrodowej;
- 3) **UE** – teren usług edukacji;
- 4) **PEF** – teren elektrowni słonecznej;
- 5) **IE** – teren elektroenergetyki;
- 6) **RN** – teren rolnictwa z zakazem zabudowy;
- 7) **L** – teren lasu;
- 8) **ZN** – teren zieleni naturalnej;
- 9) **WS** – teren wód powierzchniowych śródlądowych;
- 10) **KR** – teren komunikacji drogowej wewnętrznej;
- 11) **ZT** – obszar zieleni towarzyszącej – wydzielenie wewnętrzne w ramach funkcji podstawowej.

Plan zawiera ustalenia dotyczące:

- 1) Zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego;
- 2) Zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu;
- 3) Zasad kształtowania krajobrazu;
- 4) Zasad ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- 5) Wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych;
- 6) Zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu;
- 7) Szczegółowych zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości;

- 8) Szczegółowych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakaz budowy;
- 9) Zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
- 10) Stawki procentowej.

Po analizie wszystkich uwarunkowań można stwierdzić, że:

- Realizacja ustaleń zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie będzie skutkować oddziaływaniem o zasięgu transgranicznym.
- Proponowane kierunki zagospodarowania terenów nie wprowadzą dodatkowych, bezpośrednich zagrożeń dla zdrowia i życia ludzi. Warunki i jakość życia mieszkańców w sąsiedztwie nowo realizowanych terenów nie ulegną pogorszeniu.
- W celu ograniczenia ewentualnego negatywnego wpływu Plan ustala dla terenu usług edukacji (1UE) standard akustyczny jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży oraz wprowadza zakaz lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.
- Projekt zmiany mpzp w odniesieniu do wód powierzchniowych i podziemnych nie powinien wywołać negatywnych oddziaływań na ich jakość. Podczas eksploatacji elektrowni fotowoltaicznej nie będą wytwarzane ścieki, zatem nie będzie istniało zagrożenie zanieczyszczenia wód. Może wystąpić zanieczyszczenie środowiska gruntowo-wodnego na skutek niewłaściwie prowadzonej gospodarki wodno-ściekowej na terenach zabudowy.
- Na obszarze objętym zmianą planu nie wprowadza się funkcji i urządzeń dających podstawy do prognozowania przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.
- Budowa elektrowni fotowoltaicznej zajmuje znaczną powierzchnię terenu, jednak kontakt konstrukcji z ziemią jest niewielki w stosunku do zajętej przez elektrownię powierzchni. Oddziaływania wystąpią głównie na etapie inwestycyjnym, w związku z realizacją nowego zainwestowania i dotyczyć będą: zmiany lokalnego ukształtowania terenu oraz przypowierzchniowych warstw geologicznych w wyniku prac realizacyjnych związanych z posadowieniem poszczególnych paneli oraz budową budynków.
- Ogniwa fotowoltaiczne będą oddziaływały na krajobraz w skali mikro. Z uwagi na znaczącą powierzchnię zajętą przez ekrany fotowoltaiczne, zmiana w krajobrazie może powodować odbiór negatywny, choć z uwagi na to, że budowla ta nie stanowi dominanty, będzie miała wymiar lokalny.
- Na terenie rolnictwa z zakazem zabudowy (1RN, 2RN) oraz na ternie zieleni naturalnej (1ZN) nakazuje się ochronę istniejących zadrzewień i zakrzewień, oraz sukcesywnie wprowadzanie nowych zadrzewień w celu ochrony walorów krajobrazowych i ochrony gleby przed erozją.
- Farmy fotowoltaiczne w bliskiej odległości strefy ochrony krajobrazu kulturowego mogą zakłócić wizualny kontekst tych miejsc.
- Nowe budynki mogą wpłynąć na krajobraz wiejski, prowadząc do jego urbanizacji i potencjalnej utraty tradycyjnego charakteru.

- Oddziaływanie na krajobraz będzie niewielkie i nie będzie powodowało dużego dysonansu krajobrazowego, choć panele fotowoltaiczne będą kumulować się w postrzeganiu krajobrazu z turbinami wiatrowymi. Tereny lasów, zieleni naturalnej oraz wód powierzchniowych śródlądowych pozytywnie wpłyną na krajobraz, ograniczając negatywny wpływ na wizualne walory terenów otwartych.
- Nieznaczny wzrost poziomu hałasu oraz zanieczyszczeń powietrza można będzie prawdopodobnie zaobserwować w fazie realizacji jak i eksploatacji przedsięwzięcia w obrębie ciągów komunikacji.
- Nie przewiduje się znaczącego, negatywnego wpływu ustaleń na zabytki, ponieważ na obszarze opracowania obowiązuje ochrona przypadkowych znalezisk archeologicznych, zabezpieczenie znaleziska i miejsc jego odkrycia oraz bezzwłoczne powiadomienie o odkryciu właściwego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków lub Wójta Gminy Wisznice. Na terenach oznaczonych symbolem 1PEF, 8PEF, 2ZN, 1WS w strefie obserwacji archeologicznej na prowadzenie robót inwestycyjnych związanych z budową farm fotowoltaicznych należy uzyskać warunki Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków zgodnie z przepisami odrębnymi. Ponadto na terenie oznaczonym symbolem 1PEF obowiązuje ochrona stanowiska archeologicznego Polubicze 32 AZP 66-86, na prowadzenie robót ziemnych inwestycyjnych należy uzyskać warunki Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków zgodnie z przepisami odrębnymi.
- Realizacja zapisów zmiany planu w zakresie lokalizacji nowych funkcji doprowadzi do częściowej utraty lub znaczącego zmniejszenia powierzchni siedlisk, czy też składu gatunkowego flory i fauny. Ewentualne zmiany w terenie wywołane realizacją biorąc pod uwagę skalę możliwych zmian, wpłyną nieznacznie negatywnie na miejsca bytowania i żerowania fauny, w tym na różnorodność biologiczną.
- Planowana budowa farm fotowoltaicznych może mieć istotny wpływ na migrację ptaków i nietoperzy.
- Istnieje duże prawdopodobieństwo, że planowana inwestycja będzie miała neutralny wpływ na lokalne populacje nietoperzy.
- Nie nastąpi przerwanie ciągłości korytarzy ekologicznych. Nowe zagospodarowanie może co najwyżej ograniczyć, ale nie wykluczyć komunikację oraz obszar żerowania fauny.
- Tereny objęte niniejszą zmianą planu znajdują się poza formami ochrony przyrody objętymi ochroną prawną.
- W wyniku realizacji ustaleń Planu możliwe jest nieznaczne negatywne oddziaływanie na specjalne obszary chronione położone poza terenami opracowania tj. specjalny obszar ochrony siedlisk Horodyszczce oraz obszar specjalnej ochrony Zbiornik Podedwórze.
- Wyznaczone tereny farm fotowoltaicznych nie będą generować znacząco negatywnych oddziaływań skumulowanych.
- Przeznaczenie terenów pod zabudowę w pobliżu innych terenów zabudowanych może wpłynąć na nieznaczną kumulację zanieczyszczeń powietrza, hałasu oraz zwiększenie barier ekologicznych dla dzikiej zwierzyny.
- Wskazanie terenów pod lokalizację inwestycji z zakresu odnawialnych źródeł energii jest działaniem odpowiadającym na aktualne niekorzystne prognozy w zakresie zmiany klimatu.

- Kluczowe działania ograniczające negatywne oddziaływania na obszary chronione obejmują właściwe planowanie przestrzenne, działania kompensacyjne oraz ścisły monitoring środowiskowy.

W wyniku przeprowadzonych analiz i ocen stwierdzono w prognozie, iż wyznaczone w planie funkcje będą miały w przewadze wpływ neutralny (brak wpływu, wpływ nieznaczący), pozytywny lub w niewielkim stopniu negatywny (rozumiany, jako oddziaływanie zauważalne, lecz nie powodujące naruszenia standardów środowiskowych).

Przy zachowaniu wszystkich ustaleń zawartych w projektowanym dokumencie oraz uwarunkowań wynikających z obowiązującego prawa nie przewiduje się wystąpienia znaczących oddziaływań, rozumianych jako przekroczenia określonych prawem standardów jakości środowiska, istotnego zagrożenia dla liczebności i bioróżnorodności gatunków, generalnie istotnych barier dla migracji gatunków kluczowych i chronionych, zagrożenia dla obszarów przyrodniczo cennych, w tym dla celu i przedmiotu ochrony najbliższych obszarów Natura 2000 oraz integralności tych obszarów. Nowe zagospodarowanie może co najwyżej ograniczyć, ale nie wykluczyć komunikację oraz obszar żerowania fauny.

Na etapie sporządzania projektu zmiany planu dokonano optymalizacji wyboru zastosowanych rozwiązań projektowych. Wskazane w Planie przeznaczenie terenów zostały dostosowane do zaistniałych potrzeb i ściśle określonych celów dotyczących zagospodarowania poszczególnych działek, które wynikają z oczekiwań społeczeństwa.

VII. DOKUMENTY WYKORZYSTANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Akty Prawne:

1. Ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 54);
2. Ustawa Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r. (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1084).
3. Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1478);
4. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz.1130.);
5. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1112)
6. Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r. (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 82);
7. Rozporządzenie ministra zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r., poz. 2448)
8. Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory;
9. Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa;
10. Dyrektywa Wodna 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r.;

11. Europejska Konwencja Krajobrazowa - Florencja 2000;
12. Konwencji Berlińskiej o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz siedlisk;
13. Konwencji o różnorodności biologicznej Rio de Janeiro;
14. Konwencji o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt - Bon 1979 r.

Opracowania:

1. Uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Lublinie;
2. Uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Białej Podlaskiej;
3. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Wisznice;
4. Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do roku 2030 r.;
5. Program ochrony środowiska województwa lubelskiego na lata 2020 – 2023 z perspektywą do roku 2027;
6. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego;
7. Polityka ekologiczna Polski do 2030;
8. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030;
9. Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 – Ministerstwo Środowiska 2013 r.
10. Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubelskim – GIOŚ Regionalnego Wydziału Monitoringu Środowiska w Lublinie - Raport 2023.

Załącznik 1

Ewa Maj

Lublin, dnia 09.05.2025 r.

OŚWIADCZENIE AUTORA

dotyczące dzieła pt.: **PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO USTALEŃ
ZMIANY MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEG GMINY WISZNICE.**

1. Oświadczam, że zgodnie z art. 74a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko posiadam niezbędne kwalifikacje do wykonania wyżej wymienionego dokumentu w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.
2. Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Podpis autora

Ewa Maj